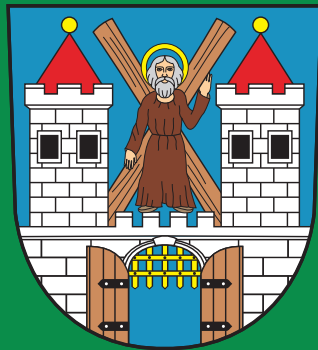

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic

ČÍSLO 4 | LISTOPAD 2022

Foto: Eva Kortusová

OBSAH

Slovo starosty	2
Ze života Ondřejova, Třemblat a Turkovic	3
■ Volba prezidenta ČR ■ Likvidace odpadu ■ Revize katastru ■ Vánoční jarmark ■ Rozsvícení vánočního stromu ■ Září a říjen ve znamení hasičského sportu ■ Betlémské světlo v Turkovicích ■ Hledáme mladé hasiče ■ Myslivci pro přírodu ■ Kulturní okénko ■ Procházka hřbitovem	
Okénko do historie	14
■ Láďa Padevět ve vzpomínkách na mládí ■ Havárie německého bombardéru u Ondřejova	
Echo z mateřské a základní školy	17
■ Na flanderských polích vlčí máky vlají ■ Školní knihovna ■ Mateřská škola Ondřejov ve Vřesníku ■ MŠ Zvánovice získala grant na projekt „Kouzelná zahrádka plná chutí“	
Z Ondřejovské hvězdárny	20
■ Vánoční obloha bude patřit Marsu ■ Před 190 lety se narodila Eleonora Gayerová ■ První zkouška planetární obrany se povedla také díky vědcům z ondřejovské hvězdárny	
SKC	22
■ Do SKC za zdravím i za kamarády	

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

mám možnost Vás na stránkách Ozvěn opět pozdravit před vánočními svátky. Nadcházející svátky a celá zima bude pravděpodobně trochu chudší než předchozí, ale to neznamená, že by svátky neměly být příjemnou příležitostí k rodinným setkáním, ke zklidnění životního tempa a načerpání nových sil.

Svůj report z podzimního dění v naší obci nemohu zahájit jinak než informacími o stavbě nové školy. Ve druhé polovině letních prázdnin byly zahájeny práce. První etapě stavby vévodí zemní práce, provádějí se přeložky potrubí vedoucích prostorem budoucí stavby, probíhá vrtání a betonáž pilotů, které zajistí stabilitu budovy. Tato fáze stavby je provázena převážením obrovského množství materiálu, tato skutečnost umocněná podzimním počasím samozřejmě komplikuje život všech obyvatel Ondřejova. Po počátečních rozpacích je nastaven režim čištění komunikací a chodníků, bohužel není možné dosáhnout ideálního stavu a od nás všech situa-

Stavba požární zbrojnice

ce vyžaduje trpělivost a toleranci. Velmi si cením přístupu zejména obyvatel žijících v blízkosti stavby, pro které je tato akce skutečně obrovským zásahem do života. Věřím, že další etapy stavby budou již pro obyvatele maličko menší zátěží, nicméně nás stavba bude ještě déle než rok provázet. Více informací o průběhu stavby včetně fotografií a videozáběrů můžete nalézt na webu obce.

Naší druhou největší akcí, která se však již chýlí ke konci je stavba ČOV a kanalizace v Turkovicích. Vše směřuje k převzetí stavby v první polovině prosince, následně bude v příštím roce zahájen zkušební provoz.

Stejně tak finišuje stavba turkovicke hasičské zbrojnice, zde se nám nevyhnu-

ly problémy s dodávkami některých stavebních materiálů, ale v době, kdy píše tento příspěvek je vše vyřešeno a předpokládám, že již nic nezabrání řádnému dokončení stavby.

Rovněž k oběma zmíněným stavbám naleznete bližší informace, včetně fotografií, na webu obce.

Můj příspěvek opět sklouzl ke strohému podání informací, dovolte mi alespoň v závěru popřát Vám všem, klidné a pohodové prožití vánočních svátků, mnoho úspěchů v roce 2023, to vše samozřejmě podpořeno pevným zdravím.

Vladimír Zámyslický

Čistička odpadních vod

Stavba školy

EDITORIAL

Vážení spoluobčané,

v létě jsem potkala na svých cestách autobusem kluka, který jel do Prahy. Před lety chodil do naší mateřské školy, nyní studuje v prvním ročníku střední školy. Tehdy byl dítě, dalo by se říct, spíše více živé. Nyní je z něj žák střední školy. Z temperamentního chlapce se stal opravdu milý a přemýšlivý hoch. Téma rozhovoru byla různá, ale často se týkala oblastí, kterými takto věkově ukotvený hoch žije. Jedním z témat, na které narazil, bylo školství. A byla jsem překvapená, jak mladí lidé přemýšlí o školství. Chlapec mluvil o tom, že si myslí, že by se měla učit finanční gramotnost, jak přežít v případě útoku, nebo zvažoval, proč školy věnují tolik času pravěku. A pak řekl klíčovou věc, která mě v životě nenapadla. Chlapec si myslí, dovoluji si volnou parafrázi: „Že stát nemá zájem na tom, aby se žáci učili dobře a aby z nich jednou byli dospělí, kteří budou lepší, než je starší generace, protože by starší generaci tzv. převládali a zaujali by jejich místa.“

Je opravdu zajímavé rozklíčovat, o čem přemýšlí mladí lidé. Nikdy by mě nenapadlo, že mohou mít takové myšlenkové pochody, protože stejně jako jiní, žijí ve své bublině. Slova mladého chlapce byla velmi zajímavá a dlouho jsem o nich přemýšlela. Jeho slova mají opodstatnění a možná je to výzva pro nás, generaci ve středním věku, přemýšlet o tom, proč to tak mladí lidé vidí. Cílem každé starší generace by mělo být, že naopak chceme, aby naši mladí lidé byli lepší než my.

A ještě jedna zkušenost. V létě jsem byla na koncertu legendární americké zpěvačky Patti Smith. Je to dáma vyššího věku. Přesto byla hala Fórum Karlín plná především mladých lidí. Pojďme se s našimi mladými lidmi bavit o tom, co je cílem starší generace. Řáda bych všem řekla: „Že naopak, my chceme, abyste byli lepší než my. Jsem dokonce přesvědčená, že jste lepší. Jen vyrůstáte v diametrálně rozdílném světě, než jsme vyrůstali my. Především ve světě svobodném, kdy svým jednáním a chováním všichni společně zodpovídáme za vlastní svobodu, kterou si musíme chránit. Ale svoboda zároveň nese velkou zodpovědnost, nejen za sebe, ale i za druhé.“

Ale teď už nás čekají Vánoce, pojďme si je společně všichni užít. Pěkné svátky všem.

Romana Brilová

VOLBA PREZIDENTA ČR

Rozhodnutím předsedy Senátu Parlamentu ČR, které bylo publikováno ve Sbírce zákonů pod č. 207/2022 Sb., byla vyhlášena volba prezidenta na dny 13. a 14. ledna 2023.

Volba prezidenta se koná na území České republiky:

- v pátek 13. ledna 2023 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a
- v sobotu 14. ledna 2023 od 8.00 hodin do 14.00 hodin.
- osobně nejpozději dva dny přede dnem volby prezidenta, tj. ve středu 11. ledna 2023 do 16.00 hodin, tedy do okamžiku uzavření stálého seznamu

Případné II. kolo volby prezidenta se bude konat na území České republiky

- v pátek 27. ledna 2023 od 14.00 hodin do 22.00 hodin a
- v sobotu 28. ledna 2023 od 8.00 hodin do 14.00 hodin.

Volba prezidenta mimo území České republiky se koná podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o volbě prezidenta.

PRÁVO VOLIT MÁ:

- státní občan České republiky, který alespoň druhý den volby, tj. 14. ledna 2023, dosáhl věku nejméně 18 let,
- ve druhém kole může volit i státní občan České republiky, který alespoň druhý den druhého kola volby, tj. 28. ledna 2023, dosáhl věku 18 let.

HLASOVAT NEMŮŽE

volič, u něhož nastala překážka ve výkonu volebního práva:

- omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidí (dále jen „karanténa“),
- omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva (na základě rozhodnutí soudu),
- nevolí cizí státní příslušníci, **právo volit má pouze státní občan České republiky**, který splňuje podmínky výše uvedené,
- občan České republiky, který nemá trvalý pobyt na území České republiky, může volit, pokud je zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeném zastupitelským úřadem; o tento zápis musí na zastupitelském úřadě příslušném podle místa bydliště v zahraničí včas požádat, tj. nejpozději do 4. prosince 2022.

Volič může požádat obecní úřad, v jehož stálém seznamu voličů je zapsán, o vydání voličského průkazu **ode dne vyhlášení voleb** těmito způsoby:

- v tomto případě není písemná žádost vyžadována, neboť obecní úřad, který je oprávněn voličský průkaz vydat, o žádosti voliče po prokázání jeho totožnosti učiní **úřední záznam**, ve kterém veškeré potřebné údaje uvede,
- podáním doručeným nejpozději 7 dnů přede dnem volby prezidenta, tj. v pátek 6. ledna 2023 do 16.00 hodin:
 - v listinné podobě **opatřené úředně ověřeným podpisem** voliče nebo
 - v elektronické podobě zaslané **POUZE prostřednictvím datové schránky voliče. (NELZE poslat žádost elektronicky s elektronickým podpisem voliče!!)**
- přes portál občana – po přihlášení do Portálu občana bude moci volič jednoduše vytvořit žádost a zaslat ji přes datovou schránku příslušnému obecnímu úřadu. Tato žádost musí být doručena nejpozději 7 dnů přede dnem voleb do 16 hod. tj. do 6. ledna 2023.

Vzor Žádosti o vydání voličského průkazu pro doručení v listinné či elektronické podobě a Vzor Plné moci převzetí voličského průkazu naleznete na stránkách obce Ondřejov v sekci Informace – dokumenty ke stažení.

INFORMACE O LIKVIDACI ODPADU

KAŽDÝ OBČAN JE POVINNEN TŘÍDIT ODPAD

Dle obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích, kterou schválilo zastupitelstvo obce dne 06. 12. 2021 činí sazba poplatku 950 Kč. Poplatek platí každá fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt a každá fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, nebo rodinný dům, kde není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba.

Pro shromažďování a třídění komunálního odpadu jsou občanům k dispozici tyto sběrné nádoby:

1) Popelnice o obsahu 120 litrů nebo 240 litrů slouží k ukládání **zbytkového odpadu**. Jejich svoz je zajišťován v intervalu 1x za 14 dní (120 l, 240 l) a 1x měsíčně (120 l). Popelnice jsou občanům bezplatně zapůjčeny svozovou firmou. Občané si je mohou objednat a vyzvednout na obecním úřadě, jestliže prokáží, že zapůjčená popelnice, kterou užívali dosud, byla zničena, nebo že se nově nastěhovali do dosud neobývaného domu. Poškozenou popelnici je nutno vrátit na obecní úřad při výměně za novou popelnici. Občané mohou místo popelnic zapůjčených svozovou firmou používat za stejných podmínek i vlastní nádoby o objemu 120 nebo 240 litrů, které splňují technické podmínky vyžadované svozovou firmou.

PODKLADY PRO BANKOVNÍ PŘEVOD NEBO SLOŽENKU:

Číslo účtu: 3722201/0100

VS: - vyplňte následovně (důležité pro identifikaci platby!)

1 (Ondřejov), 2 (Třemblat), 3 (Turkovice) – dle adresy nemovitosti +

Xxx číslo popisné

nebo 0Xxx číslo evidenční u rekreačních objektů.

Příklady tvorby VS:

VS: 1062 = 1 (Ondřejov), 062 (č.p. 62)

VS: 10105 = 1 (Ondřejov), 0 (chata), 105 (č.e. 105)

VS: 2007 = 2 (Třemblat), 007 (č.p. 7)

VS: 20063 = 2 (Třemblat), 0 (chata), 063 (č.e. 63)

VS: 3101 = 3 (Turkovice), 101 (č.p. 101)

VS: 30008 = 3 (Turkovice), 0 (chata), 008 (č.e. 8)

Pro správnou identifikaci platby je třeba uvádět JMÉNA OSOB, za které je platba uskutečněna. V opačném případě můžete být vedeni v systému jako dlužníci!

2) Door to Door systém (barevné popelnice 240 l na tříděný odpad z domácností – papír, plast, biodpad).

Každé stávající svozové místo má možnost požádat o přidělení odpovídajících nádob. Nádoby na tříděný sběr se přidělují ke stávající nádobě na SKO a pouze těm skupinám poplatníků, kteří mají řádně zaplacen poplatek za likvidaci odpadu, jsou na trase svozu a kteří požádali o tento systém na Obecním úřadě (nutné vyplnit přihlášku).

NÁVOD CO DO POPELNICE PATŘÍ A NEPATŘÍ

Popelnice na papír (modrá):

– **patří sem:** noviny, časopisy, letáky, knihy, sešity, brožury, katalogy, kancelářský papír, balící papír, čisté papírové obaly, karton, lepenka, krabice rozložené

– **nepatří sem:** znečištěný papír, voskový papír, nápojový karton, pleny a hygienické potřeby, pauzovací papír, uhlový papír, pytle od stavebních materiálů

Popelnice na plast (žlutá):

– **patří sem:** sešlapané PET lahve, nápojový karton, sáčky, tašky, fólie, polystyren, plastové obaly od potravin (kelímky, vaničky apod.), plastové obaly od drogerie

– **nepatří sem:** linoleum, molitan, pryžové výrobky, PVC, videokazety, obaly od olejů nebo silně znečištěné obaly od jídla, obaly od nebezpečných látek

Popelnice na biodpad (hnědá):

– **patří sem:** zbytky jídel původu rostlinné-

ho, zbytky ovoce a zeleniny, květiny, listy, kávové sedliny, čajové sáčky, hrnkové květiny včetně hlíny, skořápky od vajec a ořechů, hobliny, piliny, drcené větve

– **nepatří sem:** maso, kosti, oleje, tekuté a silně mastné potraviny, cigaretové oharky, smetky, uhelný popel, pleny, pytle z vysavače

3) Plastové pytle s logem Marius Pederesen a.s. (k zakoupení na OÚ Ondřejov)

– slouží k ukládání zbytkového odpadu. Jejich svoz je zajišťován v pravidelných intervalech shodný s vývozem černých popelnic na SKO.

PRO SHROMAŽĐOVÁNÍ A TŘÍDĚNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU JSOU OBČANŮM K DISPOZICI TYTO SBĚRNÉ NÁDOBY:

1) Barevné plastové kontejnery o objemu 1 100 litrů na tříděný odpad (sklo, plasty a papír) jsou rozmístěny po celý rok na určených stanovištích vyhlášených radou obce.

Od ledna 2023 dojde k úpravě počtu i rozmístění nádob 1 100 l kontejnerů na tříděný odpad.

2) Šedé popelnice na kovy jsou rozmístěny po celý rok na určených stanovištích vyhlášených radou obce.

3) Jedlé oleje a tuky se ukládají v uzavřené PET lahvi (ne v jiné nádobě nebo ve skle) na víko černé popelnice. Při svozu směs-

ného komunálního odpadu bude PET lahev s olejem přebrána a odvezena.

4) Mobilní kontejner na svoz nebezpečného odpadu je zajišťován minimálně dvakrát ročně svozovou firmou. Termín a místo odevzdání nebezpečného odpadu obec oznamuje v dostatečném časovém předstihu obvyklým způsobem.

5) Kontejner na velkoobjemový odpad je zajišťován minimálně dvakrát ročně svozovou firmou. Termín a místo odevzdání velkoobjemového odpadu obec oznamuje v dostatečném časovém předstihu obvyklým způsobem.

6) Bioodpad – je tvořen biologicky rozložitelnou hmotou, která vzniká např. údržbou veřejné zeleně, sekáním trávy, sběrem listů a spadaného ovoce a také při přípravě pokrmů (zbytky pečiva a obilovin, ovoce a zeleniny). **Bioodpad je také možné likvidovat v Kompostárně ve Struhařově, provozní doba je uvedena na www.struharov.cz** Majitelé chatových objektů v katastru Ondřejov, Třemblat a Turkovice obdrží na vyžádání na obecním úřadě potvrzení o možnosti vývozu bioodpadu do Kompostárny Struhařov.

7) Kontejnery na textil jsou rozmístěny po celý rok na určených stanovištích vyhlášených radou obce.

8) Likvidace elektroodpadu je možná v průběhu celého roku:

- elektroodpad menších rozměrů lze i nadále odkládat do speciální popelnice umístěné ve vestibulu obecního úřadu
- elektroodpad (např. pračky, myčky, ledničky, televize, počítače, akumulátory, baterie, žárovky a zářivky) je možno v průběhu roku ukládat vedle **hasičské zbrojnice v Třemblatech**.

9) Stavební odpad vč. stavebního odpadu obsahujícího nebezpečné látky + izolační.

Likvidaci stavebního odpadu, stavebního polystyrenu, lepenky, asfaltu, cihel apod. je občan povinen zajistit na vlastní náklady – více info např. na: www.ahv.cz.

Odvoz lze také objednat u **Honc Autodopravy, Kaliště 8**, www.auto-kovo.cz

10) Výkup železa – obec Strančice.

Obecní úřad Ondřejov

Co je revize katastru a proč se provádí?

Přesnost údajů katastru nemovitostí je základním předpokladem pro spolehlivě fungující realitní trh a veřejnou správu. Ačkoliv je v zájmu samotných vlastníků, aby byly údaje katastru spolehlivé a v souladu se skutečným stavem, není vždy vlastníky splněna ohlašovací povinnost, tj. není oznámena změna údajů katastru nemovitostí a nejsou předloženy příslušné listiny k jejich zápisu do katastru. Údaje katastru nemovitostí tak nemusí plně odpovídat skutečnosti. Jedním z nástrojů, jak docílit toho, aby údaje katastru co nejvíce vypovídaly o skutečném stavu v terénu, je pravidelné provádění revize katastru.

■ KDY SE REVIZE PROVÁDÍ A JAK SE O NÍ DOZVÍTE?

Revizi údajů vyhlašuje katastrální úřad podle potřeby. Vyhlášení revize oznamuje katastrální úřad nejpozději 2 měsíce před jejím zahájením obci, na jejímž území bude revize katastru prováděna. Informaci o zahájení revize zveřejňuje příslušná obec způsobem v místě obvyklým. Informace o zahájení revize je rovněž umístěna na úřední desce příslušného katastrálního úřadu.

■ CO JE PŘEDMĚTEM REVIZE

Předmětem revize katastru jsou zejména hranice pozemků, obvody budov a vodních děl, druh pozemku, způsob využití pozemku, typ stavby a způsob využití stavby. Podle potřeby se dále revidují i hranice katastrálního území, další prvky polohopisu, místní názvy a pomístní jména a další.

Rozsah, ve kterém bude revize prováděna, určuje ve vyhlášení revize katastrální úřad. Revize katastru naopak nenahrazuje obnovu katastru novým mapováním, neprobíhá zjišťování průběhu hranic a jejich následné zaměření.

■ JE NUTNÁ PŘÍTOMNOST VLASTNÍKA?

Revize se provádí za součinnosti obce, orgánů veřejné moci a podle potřeby i jednotlivých vlastníků a jiných oprávněných. Ačkoliv přítomnost vlastníka při revizi není v mnoha případech nezbytně nutná, je často žádoucí a pro vlastníka výhodná, jelikož při osobním jednání s katastrálním úřadem může uveřejněné nesoulady a způsob jejich odstranění konkrétně projednat a informovat se o možnostech nápravy. Rovněž je třeba součinnosti vlastníka, pokud je nezbytné ke zjištění skutečného stavu zajistit vstup zaměstnance katastrálního úřadu pověřeného prováděním revize na předmětný pozemek.

■ JAK SE REVIZE PROVÁDÍ

Zástupci katastrálního úřadu provádějí pochůzku v terénu a revidují skutečný stav se stavem v katastru. Zjistí-li katastrální úřad změnu či nesoulad v údajích katastru, zaznamená tuto skutečnost do přílohy protokolu o výsledku revize katastru.

U změny vyžadující doložení příslušnou listinou, jako je např. nová stavba, která je obsahem katastru, se projedná způsob odstranění zjištěného nesouladu v údajích katastru. Pokud vlastník není při revizi přítomen, vyzve katastrální úřad vlastníka písemně k předložení příslušných listin dokladujících změnu.

Některé změny, např. vybrané změny druhu pozemku či odstranění stavby, lze zapsat do katastru na základě výsledků revize a nevyžadují doložení příslušných listin. Takové změny zapisí na základě výsledků revize katastrální úřad z moci úřední.

■ POVINNOST PODAT PŘÍZNÁNÍ K DANI Z NEMOVITOSTÍ

V důsledku revize může dojít ke změně okolností rozhodných pro vyměření daně z nemovitostí. Takovou okolností je např. údaj o druhu pozemku.

Podle ustanovení § 13a odst. 1 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, je povinen tak učinit do 31. ledna příslušného roku. Pokud tak v zákonem stanoveném termínu neučiní, vznikne mu podle ustanovení § 250 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, povinnost zaplatit pokutu (závislou na výši vyměřované daně a počtu dní prodlení, vždy však ve výši minimálně 500 Kč). Není-li daň včas zaplacená, je poplatník povinen uhradit také úrok z prodlení podle § 252 téhož zákona.

■ POVINNOSTI VLASTNÍKŮ DLE KATASTRÁLNÍHO ZÁKONA

Povinnosti vlastníků jsou u revize katastru zejména:

- zúčastnit se na výzvu katastrálního úřadu jednání,
- ohlásit katastrálnímu úřadu změny údajů katastru týkající se jejich nemovitostí, a to do 30 dnů ode dne jejich vzniku, a předložit listinu, která změnu dokládá,
- na výzvu katastrálního úřadu předložit ve stanovené lhůtě příslušné listiny pro zápis do katastru.

Pokud vlastník neplní povinnosti dle § 37 katastrálního zákona, může svým jednáním (a to i pasivním) naplnit skutkovou podstatu správního deliktu dle § 57 katastrálního zákona.

VÁNOČNÍ JARMARK na prahu adventu

Ještě ani nemáme pořádně uklizené věci, a už přemýšlíme, jak vám všem poděkovat za návštěvu Vánočního jarmarku, který proběhl v sobotu 26. listopadu v prostorách školy. Snad i dvouletá pauza způsobila, že vás přišlo opravdu hodně.
A BYLO NAČ SE DÍVAT!

Stánky drobných prodejců s dárkovými předměty, oblečením, hračkami nebo papírovými výrobky doplňovala tradičně družina s výtvy dětí nebo dílna, kde měly děti možnost si vyrobit něco ze dřeva. Velký podíl na, jak doufáme, příjemné atmosféře měla novinka v podobě květinového stánku, kde bylo možné si vybrat z ohromujícího množství adventních věnců, svíců i jiných dekorací. A pokud jste si chtěli dát něco dobrého, bylo možné si odpočinout v prostorách jídelny nebo se vydat do prvního patra a prozkoumat prostory vyhrazené Spolku Škamna. Naši Škamna kavárnu už

dobře znáte! Poznat to bylo i z toho, kolik z vás šlo takřka jíc „najisto“ – koláče, rohlíčky, skořicové šneky i další moučníky mizely jeden za druhým. O naši improvizovanou kuchyň jsme se ale tentokrát dělili se žákyňmi osmé třídy, které po úspěchu z letních ondřejovských slavností připravovaly wafle a palačinky. A téměř se nezastavily! Škamna zároveň jako vždy přichystala pro děti několik dílniček se zdobením perníčků, výrobou adventních věnců nebo ozdob a historicky poprvé byl otevřený knižní stánek.

Ta nejvýraznější změna se ale týkala samotných žáků naší školy: celou velkou třídu totiž obsadily stánky s vlastnoručními výrobky dětí. Bylo až neuvěřitelné, co dokázali žáci vyrobit a jak se postavili k samotnému prodávání. Doufáme, že i oni byli spokojeni a při další příležitosti do toho s námi „zase půjdou“. Třeba o Velikonocích...

Náš Škamna stánek ale budete mít možnost navštívit ještě letos – těšíme se na setkání s vámi se všemi u příležitosti tradičního Oživlého Betléma. Tak se nezapomeňte zastavit! A těm z vás, kteří budou u Oživlého Betléma chybět, přejeme krásné svátky a hodně štěstí a zdraví do nového roku.

*Za Spolek Škamna
Hana Schwarzová*

Rozsvícení vánočního stromu

Po dvouleté odmlce se v sobotu 26. 11. 2022 uskutečnilo slavnostní rozsvícení vánočního stromu na náměstí v Ondřejově.

Akci odstartoval lampionový průvod. V čele s anděly, těm pak děti mohly odevzdat svá přání pro Ježíška. Následovalo vystoupení dětí z Mateřské školy Ondřejov pod vedením paní ředitelky Romany Brilové. Pro děti byly připraveny dílničky s výrobou vánočních ozdob a krásně zdobené perníčky od paní Hany Hanuškové. Touto cestou bychom chtěli poděkovat za dlouholetou spolupráci Mateřské škole Ondřejov a paní Haně Hanuškové.

Pro dospělé byl uvařen tradiční hasičský svařák, dle tajné receptury, kterého se letos vypilo neuvěřitelných 52 litrů. Celé rozsvícení se neslo v duchu slavnostní a přátelské atmosféry, se zpěvem vánočních koled a sousedským popovídáním pod rozsvíceným stromem.

Na závěr už snad jen stačí říci slovy klasika: „*Světla svítí, zvonečky zvoní, Vánoce jsou tady, Vaši dobrovolní hasiči.*“

Děkujeme všem, kteří se akce zúčastnili.

Za SDH Ondřejov

Jiřina Keclíková a Tereza Kölbllová

ZÁŘÍ A ŘÍJEN ve znamení hasičského sportu

PO VELKÝCH PRÁZDNINÁCH JSME SE OPĚT VRHLI DO HASIČSKÉHO SPORTU, A TO SE SPOUSTOU NOVÁČKŮ.

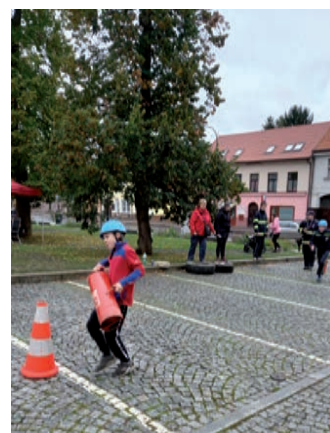
Ti starší a zkušenější si zopakovali všeobecné zásady a přípravu na závod požární všestrannosti, ti noví se museli tyto okruhy naučit velmi rychle, neboť již 18. září jsme zorganizovali Třemblatský orienták, jehož se účastnili skoro všichni naši mladí hasiči.

O týden později, další neděli, jsme u hasičárny připravili třetí soutěž v rámci Středočeské hasičské ligy – Třemblatský železnák. Na obě dvě soutěže se sjely okolní sbory, účast byla po obou soutěžích okolo 60 dětských hasičů. Navštívily nás sbory z Mukařova, Senohrab, Turkovic a Přestavlk u Čerčan. Obě soutěže byly připraveny pro veškeré věkové kategorie, nejvíce potlesku měla opět příprava, kde jsou děti od 4 let.

O další týden později, v říjnu, jsme se s mladšími a staršími družstvy zúčastnili Závodu požární všestrannosti v Tehově a 15. října jsme soutěže zakončili závěrečnou, poslední soutěží v rámci středočes-

ké ligy, a to v Mnichovicích. Z této soutěže jsme si přivezli poháry z předních míst. Za starší se všech soutěží účastnil Milan Chadima (2. místo) a Matěj Preisler (3. místo), za mladší Anna Preislerová (2. místo) a Barbora Preislerová (3. místo). Podmínkou pro získání nejvíce bodů bylo nejen vše dobře a rychle proběhnout, ale účastnit se všech 4 soutěží, které byly v rámci celého roku.

Závěrečnou akcí, kterou jsme připravili pro mladé hasiče ve spolupráci se SDH Lensedly a naší výjezdovkou, byla zkouška odbornosti preventista junior. Tato byla naplánována na listopadovou neděli a pro děti bylo připraveno překvapení – po celé trase v rámci vycházky jsme děti zkoušeli z různých dovedností a znalostí – jak a kam zavolat při vzniku požáru, jak se chovat při požáru, co dělat v případě dopravní

nehody, co je zlý a dobrý oheň a z dalších základních znalostí. Když jsme docházeli do cíle, děcka již cítila kouř a šla prověřit se svými vedoucími, co se kde děje. Byl fingován skutečný výjezd hasičů a celkové hašení požáru, tak jak to má být, se všemi hadicemi a požární výstrojí a výzbrojí. Pár starších dětí sice situaci prohlédly, ale většina těch menších z toho měla neskutečné dojmy a zážitek.

Teď přes zimu si připravíme i něco tvořivého před Vánoci a po nich opět začneme s přípravou na další soutěže.

Za SDH Třemblat přejeme všem krásné Vánoce

Kateřina Preislerová

PODĚKOVÁNÍ ZA POMOC

Rád bych poděkoval za příkladnou sousedskou pomoc Jirkovi Vycpálkovi, který nám nezištně a ochotně umožnil garážování hasičských cisteren během prvních velkých mrazů letošní zimy v areálu firmy Avydon. Od jara až do pozdního podzimu jsme měli cisterny zaparkované ve venkovních prostorech a nyní hrozilo zamrznutí a poškození jejich čerpadel a armatur. Cisterny vzhledem k jejich stáří není možné ani při jejich vypuštění zcela odvodnit. Současně probíhající práce na novostavbě zbrojnice neumožňovaly naši techniku zaparkovat. Nebylo vůbec jednoduché najít vhodné prostory, věřte, že garáže, které nepromrznou a do kterých se vejdou dvě velká hasičská auta, je v našem okolí opravdu poskrovnu. Proto si Jirkovy pomoci velmi ceníme.

Za hasičskou jednotku z Turkovic

Josef Brabec

Betlémské světlo v Turkovicích

Turkovičtí hasiči ve spolupráci se sousedy z Lensedel budou mít i letos pro vás připraveno Betlémské světlo. Přijít si pro něj můžete v sobotu 17. 12. 2022 od 14 do 17 hodin na křižovatku v Turkovicích, rádi se s vámi uvidíme. Těšit se můžete na malé občerstvení a posezení v dočasných prostorách sídla místních hasičů.

Budeme rádi, když si v předvánočním shonu najdete chvíli zastavit se a společně s námi se ohlédnout za uplynulým rokem. Všem našim spoluobčanům přejeme poklidné a příjemné prožití vánočních svátků a vykročení tou správnou nohou do nového roku 2023.

Za SDH Turkovice Josef Brabec

Hledáme mladé hasiče

Po velmi úspěšné sezoně, na kterou chceme navázat i v roce 2023 hledáme pro doplnění týmu mládež ve věku od 6 do 18 let.

Aktuálně pracuje v družstvech mladších a starších žáků přibližně 20 dětí. Jak čas běží, tak se nám postupně posouvají do starších kategorií, a proto chceme už v roce 2023 otevřít kategorii dorostenců. K tomu ale také potřebujeme doplnit řady ve stávajících družstvech mladších a starších žáků.

Náplní činnosti mladých hasičů je kromě přípravy na soutěže v disciplínách požárního sportu také všeobecná pohybová průprava, branná všestrannost, volnočasové aktivity a všeobecně prospěšná činnost.

V zimě se pravidelně scházíme v neděli od 13 do 16 hodin v tělocvičně SKC v Ondřejově. Čas máme rozdělen na dvě části, zvlášť pro mladší a starší žáky, abychom měli více prostoru pro trénink.

O děti se starají kvalifikovaní vedoucí a trenéři. Všichni mají základní kvalifikaci vedoucích a někteří také navíc trenérskou licenci III. třídy v požárním sportu.

Pokud se chcete k nám přidat anebo chcete, aby si vaše děti vyzkoušely, jaké to je být malým hasičem, přijďte po dohodě s vedoucím mládeže Josefem Brabcem ml., na tel. 731 832 675, v neděli od 13 hodin do tělocvičny SKC. Opravdu nejprve raději zavolejte, stává se, že občas máme i v zimě závody nebo se věnujeme jiným aktivitám – v těchto případech byste nás hledali v SKC marně.

Josef Brabec, trenér mládeže

SPORT - PŘÁTELSTVÍ - POMOC V TÍSNI

SDH Turkovice pořádá NÁBOR MLADÝCH HASIČŮ

Od 30.10. každou neděli v 13:00
po domluvě s vedoucím mládeže
v tělocvičně SKC Ondřejov

Chceš se stát členem úspěšného týmu
mladých hasičů

Založeno L.P. 1900

! NEVÁHEJ !

KONTAKTUJ VEDOUcíHO MLÁDEŽE

Tel. 731 832 675, E-mail: josefbrabec4@seznam.cz

Myslivci pro přírodu

Již 370 vzrostlých ovocných stromů vysázeli myslivci honebního společenstva Ondřejov během 3 let a vytvořili aleje a kryty pro zvěř a drobné ptactvo.

Tentokrát to byla alej, která čítá 100 stromků – třešň, slivoň, hrušeň a jabloň – v lokalitě Zvánovického katastru, ale spíše využívaná Třemblatskými, a to podél cesty mezi Ostrou hůrou a pastvinami. Je to cesta, která spojuje Třemblaty s Ondřejovem a je hojně využívána turisty, kteří míří na Ondřejovskou hvězdárnu. Opět jsme se zaměřili na podzimní výsadbu, která se nám nejvíce vyplatila v rámci zakořenění stromků. Obnovovat jsme za ty tři roky museli cca jen kolem 20 stromků, které se nechytly, nebo je poničila zvěř a tím odumřely.

Počasí nám tentokrát moc nepřálo, mlha, zima, mráz, ale vše jsme zvládli během dopoledne, a to také díky myslivci Petrovi Chejnovi mladšímu, který zapůjčil traktor s vrtákem a vše tak šlo rychleji. Na závěr jsme si udělali na zahřátí alespoň malý ohýnek se svačinou. Stromky byly opět zakoupeny a vysazeny s podporou grantu nadace NROS a Škoda Mladá Boleslav, od kterých se snažíme každoročně získat dotaci. V této aktivitě chceme nadále pokračovat, proto pokud budete vědět o nějaké bývalé aleji, popřípadě místu, kde by bylo vhodné vysázet stromy a vlastníci s tím budou souhlasit, ozvěte se nám!

„Tyto stromy byly vysazeny díky grantovému programu ŠKODA Stromky.“

Za HS Ondřejov s přáním všeho dobrého do nového roku
Kateřina Preislerová

ŠKODA

**sázíme
budoucnost**

Kulturní okénko nejen z Ondřejova

**V TÉTO RUBRICE BYCH TENTOKRÁT
RÁDA UPOZORNILA NA ZAJÍMAVÉ
POČINY Z KULTURNÍHO
DĚNÍ MIMO ONDŘEJOV, KTERÉ JSEM ZAŽILA.
NEBYL TO LEHKÝ VÝBĚR.**

Film „Civilizace-dobrá zpráva o konci světa“ byl zajímavý tím, že ho natočil cestovatel Petr Horký společně s egyptologem Miroslavem Bártou. Byl to cestovatelský dokument, který spoluautoři komentovali. Miroslav Bárta se několik let zabývá kolapsem civilizací. Což nutně neznamená zkázu lidstva. Kolaps civilizace může znamenat velikou geopolitickou změnu. V dokumentu zazněl jeden z klíčových problémů dnešní civilizace, a to, že všechny předchozí civilizace měly souběžně nástupnickou jinou civilizaci, která tu stávající vyměnila. Kdežto v globalizovaném světě si původní kmeny sice uchovaly tradice, přes den se věnují svému přirozenému způsobu života, lovu a výrobě různých nástrojů, ale večer sednou k televizi nebo počítači. Dokument neodpovídá na otázky, nenachází řešení, ale naopak vyvolává myšlenky, co bude dál? Jakým směrem se jako společnost vydat?

Knihu egyptologa Miroslava Barty „*Sedm zákonů, jak se civilizace rodí, rostou a upadají*“, zmiňuji záměrně v návaznosti na výše uvedený film. Kdo si klade otázky o civilizaci typu – zda bude naše civilizace jako první růst neustále dál, nebo zanikne, stejně jako zanikly všechny předchozí, ten v knize možná nalezne odpovědi. Miroslav Bárta už dlouho pozoruje dnešní jevy a porovnává je s dávnými civilizacemi. Některými body, které ukazují na zánik civilizace je nárůst byrokracie, selhávání elit, ekonomické krize. Zkrátka žijeme v době převratných změn. A je jen na nás, jak se k novým výzvám postavíme.

Dívalelní představení *Marat a Sade* bude v listopadové rubrice trochu odlehčením, i když ne úplně. Zavede nás do Paříže 19. století. Odehrává se v blázinci, kde nejsou jen nemocní lidé, ale lidé s různou historií. Chovanci ústavu zrežírují hru o pronásledování a zavraždění Jeana Paula Marata. Inscenaci řídí markýz de Sade. Je to zajímavá sonda, která mapuje atmosféru revoluční Paříže. Vykresluje především sílu svobody. Hlavní roli Jeana Paula Marata velmi emotivně zahrál Martin Donutil. Pro zvědavější čtenáře Ozvěň ještě doplňuji, že francouzský malíř Jacques-Louis David namaloval obraz s názvem *Maratova smrt*, který je vystaven v muzeu v Belgii. Obraz je malován v šerosvitu se zajímavou úhlopříčnou kompozicí. Tím je zdůrazněno napětí, které z obrazu vyzařuje.

Romana Brilová

Srpnová procházka hřbitovem

Rozhovor o hřbitově s Josefem Švandou a Pavlem Řezbou

Každá obec, vesnice, či městečko má své osobnosti. Však osobností je každý z nás. Každý z nás má jedinečný život, osud, historii. Každý má právo jednou najít i místo odpočinku tam, kde žil, kde prožíval svůj život. Ondřejov má také takové své místo. Místo odpočinku, kde se společně setkávají lidé. A o tomto místě ví snad úplně všechno Josef Švanda. Člověk skromný a milý, člověk, který má nepřeberné množství znalostí o lidech, které odpočívají na místním hřbitově. Spolu s ním mě doprovázel Pavel Řezba, který do povídání vnesl sobě vlastní noblesu. Jinak doporučuji podívat se na internetové stránky www.ceskehřbitovy.cz, kde najdete informace o lidech, kteří odpočívají na našem hřbitově.

R.B. Kde tedy začneme? Mohli bychom o panu řídícím učiteli Peškovi, o kterém již články v Ozvěnách vyšly.

Josef Švanda: Hrob č. 146. Tady má hrob řídící učitel Pešek a dvě manželky. Když se v roce 1888 narodila poslední dvojčata – manželka zřejmě umřela při porodu – a on se potom oženil znova, aby měl výchovu pro děti. S první ženou měl osm dětí.

R.B. Vedle je Bedřich Pešek a Anna Pešková?

Josef Švanda: Hrob č. 148. To je vlastně syn řídícího, a babička Sadílková, která umřela v šedesátém druhém roce, to byla taky dcera Jana Peška, sestra Bedřicha a Bohumíra, který byl konzistorní rada. To znamená, že byl farář. U Sadílků mu říkali „Strejček velebníček“. Eliška Chytráčková, je poslední z dvojčat, říkalo se jí Eliška nebo Alžběta. Tak tedy Eliška Chytráčková byla nejmladší z dvojčat. Umřela v šedesátém roce. Bydlela tam jak

jsem ukazoval zbouraný barák, původně tam bydleli Peškovi.¹ Po panu Peškovi se stal řídícím učitelem pan Vomáčka. Dcera pana Vomáčky byla manželkou Vávry z hospody.

R.B. Kdo o hroby Pešků pečuje?

Josef Švanda: Asi syn Hanky, protože jeden z nich, Bohumír je vlevo a rodiče vpravo. Jeden hrob má mít Mařenka Sadílková. Ten, co je blíž ke kříži, hrob číslo 149 má Jana Sadílková, tam jsou rodiče sourozenců Vaška, Zdeňka a Jendy Sadílka. A co byl Sadílek Jenda, otec třech dětí, umřel v devětašedesátém roce. Strejda Jan Sadílek se vyučil u Vodhránků obchodním příručím, nakonec musel zemědělit.

Pavel Řezba doplňuje: Hrob číslo 161–162 rodina Bartáková. To by měl být označen jako významný hrob. Neboť byl zemským poslancem za Rakouska-Uherska. Bartáková rodina z Kališť. Jan Barták napsal knížku o Ondřejově.

Josef Švanda: Jednu knížku napsal pan farář Brousil v šestatřicátém roce. Brožuru, vydávala obec v pětadevadesátém roce, když byla slavnost.

Pavel Řezba: Pan Barták napsal druhou. Je zajímavá v tom, že byl poslancem a měl přístup k zemským deskám. Například z těch zemských desek vytáhl čísla popisná do sedmdesátého osmého roku. Barták měl statek v Kalištích na náměstíčku vlevo v rohu.

R.B. Co ještě napsal? Tady píšou, že to byl spisovatel?

Pavel Řezba: Byl jen příležitostný spisovatel, napsal k výročí hasičské župy. Ale značná část knížky je o Ondřejově. Měl jsem jeho knihu rád. Byla konkrétnější. Když zpětně koukám na Brousila, ten napsal dokonalejší knihu. Jmenuje se: „Ondřejov Posázaví“. Brožurka vyšla v roce 1995 k 250. výročí dekretu Marie Terezie – Udělení práv městečku Ondřejov.

R.B. Hrob č. 228. Tenhle hodně popsany hrob, tady je někdo významný?

Pavel Řezba: To je významný hrob. Protože Josef Sýkora, byl ruský vědec, který utekl ze Sovětského svazu do Československa, když se tam nastolil komunismus. Bydlel tady, pracoval na hvězdárně. Bá se, protože se vědělo, že po konci války Rusové všechny své občany stáhnou a oni skončí na Sibiři. Tak radši umřel.

R.B. Vzal si život?

Josef Švanda: Ne, to je jako Čapek.²

Pavel Řezba: Má to vztah k mé matce. Byla Sokolka, ale nemohla se dostat z finančních důvodů na Vsesokolský slet. On jí uhradil náklady na cestu, aby se mohla zúčastnit.

R.B. Sýkora se psal krátce, bez čárky?

Pavel Řezba: Je to napsané bez čárky. Jinak úprava, která je tady udělaná, byla proto, že se Rusové po Sýkorovi sháněli a současní Rusové, bývalí kolegové astronomové, se přijeli před třemi lety podívat na

Svoboda

hrob. Položili tady kytku. Hvězdárna nechala zedníky hrob upravit.

R.B. Takže jinak to tady takhle nevypadalo?

Josef Švanda: Ne, bylo to tady takový zašlý.

Pavel Řezba: Matka se o hrob starala, pokud byla živa, pak se začala starat hvězdárna.

R.B. Ten hodně popsáný hrob?

Josef Švanda: Hrob č. 226. To je hrob otce Lubi Müllerů, bydlel pod Evou Palmovou. Je to příbuzenstvo Šafrů. Františka Procházková zemřela v roce 1975. Bylo jí osmdesát šest let, narozená kolem roku 1880. Nejmladší bratr Jenda byl narozen roku 1911. Sestra Františky Procházkové byla paní Janoušková, maminka Franty Janouškova, maminka paní Vávrové č.p. 2. A ještě Mirka, co jsou na Šebláku,

Svoboda

další byla paní Šiklová, maminka Slávy Šiklového.

Pavel Řezba: Hrob č. 219–220. Zde leží sestra mé matky, Pavla Vilímovská, která byla totálně nasazená do chemické továrny v Poličce. Na základě pobytu na nucených pracích se otráвила chemikáliemi při zbrojní výrobě. Zemřela ve 43. roce. Bylo jí 19 let. Vdechovala výpary, které jí poškodily plíce. Její původní bílé hodinky s bílým ciferníkem úplně zežloutly.

Josef Švanda: Hrob č. 237. Pan Vomáčka. Byl řídící učitel po řídícím panu Peškovi a paní Vávrová, byla asi nejstarší dcera. Paní Štefková, hrob číslo 238, byla taky dcera pana Vomáčky. Pak byl Jindřich, umřel v roce 1969 a byl ročník 1908. Nevím, jestli neměl dvojče. Lojza Štefek chytával za Ondřejov. Bydleli proti kostelu, číslo 6.

Pavel Řezba: Hrob č. 274 b). Pan Svoboda byl správce Pražského hradu, mám dva dopisy Masaryka směrem na pana Svobodu. Je v nich, že se zasloužil o to, že pomník na náměstí vytvořil Plečnickův žák, Ota Rottmayer. Pan Svoboda ovlivnil architektonický ráz v Ondřejově. Stejně tak jako pomník lípy, kterou za okupace gestapo porazilo. Na tomto pomníku se podílel zase Nušíl³. Syn zakladatele hvězdárny.

Pavel Řezba: Pan Svoboda měl na starosti Lány a Pražský hrad. Stál u založení prezidentské knihovny, která se pak vedla ještě za Havla.

R.B. Pane Švando, vy tady něco oficiálně spravujete?

Pavel Řezba: Zapisuje do pohřební knihy.

Josef Švanda: Pověřili mě, musel jsem mít zkoušky.

Pavel Řezba: Dříve tuto roli zastával můj děda. Psal knihu, co teď má Pepík. Po dědovi měla knihu matka. Ale protože se jim nelíbilo její písmo, tak do knihy psal můj táta. Dostal úmrtní list, přepsal údaje podle úmrtního listu.

Josef Švanda: Dřív byl důvod úmrtí třeba psotník, změknutí mozku, a tak.

Pavel Řezba: Bohužel to je pravda. Neuměli to jinak nazvat. Psali třeba sešlost věkem. To už nepišou. Důležité je číslo hrobu.

Josef Švanda: Snažím se zapsat datum narození, datum úmrtí, datum pohřbu, kdyby někdo za čas sháněl nějaké předky, aby věděl, co kde je.

R.B. Mnohdy se na náhrobky nepíše nic. Napiše se jen rodina ta a ta....

Pavel Řezba: Je to těžké, člověk neví, kolik lidí tam bude, jsou všelijaké důvody. Víš, co je zajímavý údaj? Kdy byl hřbitov přestě-

Řezba

hovaný od kostela na nynější místo. Dříve se totiž pohřbívalo jenom ke kostelu.

Josef Švanda: V září 1895 se začalo pohřbívat na hřbitově. Předtím se pohřbívalo u kostela. Až v roce 1906 se po posledním pohřbu exhumovalo, ostatky se převážely slavnostně na hřbitov. Ondřejov a Kaliště spadali pod jednu farnost do Ondřejova a Zvánovic. Zvánovice mají vlastní hřbitov.

Pavel Řezba: Marii Terezii se nelíbilo z hygienických důvodů pohřbívání u kostela uprostřed obce.

Pavel Řezba: V Bartákově publikaci je popsána tahle příhoda: „Že štetináč páně rychtářův se probojoval děravým plotem na hřbitov, a proto ho farář skolil.“ Zeď u kostela byla zničená střelami od pana faráře.

Bezejmenný hrob

R.B. Slyšela jsem, že by tady měl být židovský hřbitov?

Josef Švanda: Tady ne, vlastně jenom u kostela, tam se pohřbívali všichni lidé někdy od třináctého století.

Pavel Řezba: Mám otázku. Byl pohřben nějaký sebevrah za zdí?

Josef Švanda: Tady nahoře ne. Jedině jestli nepohřbívali sebevrahy na Šibeničkách, jak byla šibenice.

Pavel Řezba: To jsem se nedočet nikdy, ale mám dojem, že se kdysi říkalo, že tady za touhle zdí by možná....

R.B. Jak vlastně vznikla Šibenička?

Josef Švanda: Na tom místě byla šibenice a mám dojem, že ti, co byli popravení, se zakopávali tam.

Pavel Řezba: Já jsem se dočetl, že útrpné právo, které dostala obec k dekretům Marie Terezie, nebylo v Ondřejově uplatněno. Místo někde muselo být. Třeba v Mnichovicích je Šibeniční vrch. Pokud obec měla útrpné právo, musela mít zřízené místo.

R.B. A co kámen na Šibeničkách?

Pavel Řezba: Ten kámen není na svém místě. To byli dva žebráci, kteří se poprali o kus chleba a jeden zemřel.

R.B. A není to pověst?

Pavel Řezba: Smírčí kámen se nestavil jen tak, kdyby neexistovala nějaká příhoda. Smírčí kámen se stavěl na místě, kde se něco stalo.

Josef Švanda: Hrob č. 137. Tam má hrob Karel Brada, maloval obrazy o Ondřejově. Chovatelé mají obrázek, který maloval zmíněný malíř.

Pavel Řezba: Většinou to byly perokresby. Další malíř, Čermák, byl především novinář a měl. Zachycoval Ondřejov. Byl výborný

průmyslový fotograf. Udělal 160 snímků Ondřejova. V roce 1963 maloval různými technikami obrazy podle fotografií. Část obrazů je schovaná ve Sportovní kulturním centru, ale bohužel jsou dost probrané. Čermák v Ondřejově hrob nemá.

Pavel Řezba: Jeho povolání nebylo malíř, ale obrázky jsou hezké. Kampeličku udělal ve čtyřech provedeních. Jak tuší, tak olejem. Fotografie jsou na obci. Podle nich jsou malované všechny obrazy. Největší přínos je v tom, že máme představu, jak stavby vypadaly.

Pavel Řezba: Hrob č. 7. Jindřich Příhoda, v tom rodě měli neskutečně dobré historické loutkové divadlo. Byl uznávaný malíř. Pořád o divadle povídal, ale nikdo nikdy žádné obrazy neviděl. Když se stěhoval, tak se na divadlo přišlo. Je vedený na internetu jako známý malíř. A tady k tomu mám příběh. Před naší zahradou, byl starý vagón – část byla bez koleček, kde bydlela paní Štorcová. Má opuštěné hrobové místo č. 3. Měla předplacený pobyt v obecní pastoušce, kde je nyní hasičská zbrojnice. Nemohla se dohodnout, tak si nechala dotáhnout takové to ubytovací zařízení. My jsme v zimě jezdili po Junkovně na sádkách. Často jsme narazili do té boudy a ona vždycky vyběhla a hrozila na nás.

Josef Švanda: Umřela v roce 1950. Je psaná Ondřejov 76. To je hasičárna.

Pavel Řezba: Hrob č. 200. Eleonora. Kdo pomník dělal, to nevím. Je zdařilý. Ještě mám nahanou slavnost, kdy tady byl zastupce Národního divadla. Připomínali si tehdy kulaté výročí. Nyní bude mít výročí

110 let od smrti. Hvězdárna se stará o hrob, protože Eleonora z Ehrenbergů poskytla hvězdárně pozemky. Mají tedy břemeno se starat o její hrob.

Josef Švanda: Eleonoru pohřbili na čestné místo proti vchodu hřbitova.

Josef Švanda: Pan Přeučil přenechal své hrobové místo pro hrob Eleonory z Ehrenbergů.

Josef Švanda: Hrob č. 1. První hrob z roku 1895. Pohořal, umřel 3. 12. 1895 a je pochován 5. 12. 1895. V současné době neexistuje.

Josef Švanda: Hrob č. 264 b). Pan Andres to byl lékař, Andresova vila, to je teď školka, Marie Andresová byla sestra paní Františky Machové.

R.B. Ta vila, to byla jejich vila, tu stavěli?

Pavel Řezba: Věnovali ji obci. Věnovací dekret jsme řešili, jako zastupitelé po roce 1989.

Josef Švanda: Marie Andresová a Františka Machová byly Palmovy za svobodna.

R.B. Tady je nějaký ruský hrob.

Pavel Řezba: Hrob č. 36. V roce 1945 už po válce tady projížděly všelijaké skupiny vojáků, které se sem dostaly za války. Tento nešťastný člověk, v lese někde u Kostelních Střmelic, manipuloval se samopalem. A nešťastnou náhodou se zastřelil. Postavili tady pomník.

Josef Švanda: Tady byly zkřížené samopaly, z mosazi. Byly ukradeny.

Pavel Řezba: Správným názvem: „Gardové prapory“, které byly z bronzu. Nějací ničemové je ukradli.

Pavel Řezba: Hrob č. 281. Jaroslav Hnízdo byl velvyslanec v Americe. Měl promítačku. V baráku se otevřely široké dveře a on promítal pro sousedy. Jaroslav je pohřbený

u rodičů a u sestry. Má napsáno velvyslanec ve výslužbě. Byl v Americe, a také byl důstojníkem v legiích.

Pavel Řezba: Jaroslav Hnízdo byl poměrně vysoký důstojník a zorganizoval na Ruské legionářské frontě schůzku bratra Jindřicha a švagra Šimka. Existuje fotografie, kde jsou spolu čtyři na fotce. Sešli se díky jeho vojenským zásluhám.

Josef Švanda: Děda a táta Fandy Hnízda se jmenovali Jindřichové. Poslední v hrobu odpočívá Liduška. Zemřela v roce 2016.

Pavel Řezba: Všechno, co Jaroslav Hnízdo nahrál na kameru, je v digitální podobě. Byli tam třeba průvody amerických krajanů. Už tehdy natáčel barevně. Originály jsou v archivech České televize.

Josef Švanda: Když byl Jindřich Hnízdo mladý, tak se vsadil, že vyšplhá po májce

Klisáková

nahoru. Byl Sokol, dokázal na májku vyšplhat.

Josef Švanda: Hrob č. 270 a) b). Jan Přeučil, majitel nemovitosti, kde byla školka u Starého hřiště. V Praze měl krejčovskou dílnu. Byl její majitel.

Josef Švanda: Hrob č. 531. Pan Borovička měl truhlárnu, která vyhořela.

Pavel Řezba: Já si pamatuju na ten požár, to bylo zoufalé. Měl obráběcí mašiny. Dokázal dělat i karoserie do aut a veteránů. Tehdy mu to všechno shořelo.

Pavel Řezba: Chceš horor? Když v 45. roce byli Němci tlačeni Rusy z Česka, tak před nimi šli Národní hosté. Což byla

skupina, většinou manželek, které při okupaci pracovaly jako civilní zaměstnankyně v Neveklově. Do ondřejovské školy přišla skupina čítající asi 60 lidí, kde jim bylo poskytnuto zázemí a ubytování na pár dní. Jedna účastnice si na záchodě vzala život. Neví se, z jakého důvodu, ale tím nastal veliký problém, protože to mohli Němci vyhodnotit jako sabotáž. Tuhle ženu bylo potřeba dostat ze školy ven. V noci ji nesli na hřbitov pohřbit, a když něco jelo, museli do škarpy. Tímhle způsobem ji donesli až na hřbitov. *R.B. Tady si dovolím krátkou poznámku. Připomíná mi to pohádku od Jana Wericha „O lakomé Barce“. Mysleli si, že je po ní, tak se ji snažili někam odnést. Nakonec to šťastně dopadlo a Barka se probírala z mrákot.*

Josef Švanda: No je to tady, v padesát osmičce Frida Shenk, sebevražda. Národní host, Ondřejov 68. To je škola. 43 let. Zemřela 9. 5. 1945.

R.B. Takže se na ten problém nepřišlo?

Pavel Řezba: Díky několika občanům, kteří jí tajně dopravili do márnice na hřbitov, to Němci nezjistili, tudíž nebyly žádné následky.

Josef Švanda: Hrob č. 97. Václav Novák, který byl z Kališ, stalo se to asi pátého května. U Švandů, se hrály karty a někdo tam přiběhl, že jedou Němci. Běželi se podívat ven a stáli zvědavě u silnice. Němci jeli okolo a Václav Novák neuměl nic jiného než si sáhnout do kapsy pro cigarety. Jeden Němec si myslel, že vytahuje zbraň, tak ho postřelil.

Josef Švanda: Někdo říká, že to bylo před hospodou, někdo říká, že to bylo u Švandů.

Pavel Řezba: Vorlíček, syn paní Fialové, byl výborný kanoista. Rozhodl se odejít z vlasti. Jednoho dne Svobodná Evropa hlásila utajené zprávy, kde hlásili vzkaz pro rodinu Fialovu, že se ozval Jiří kanoista. Ale pak poslali jeho věci. To se dá i vysvětlit, že chtěli zastříť, že je Jiří v pořádku.

Pavel Řezba: Na hřbitově leží zhruba 5–7 legionářů, někteří z nich mají emblém, je to taková hlava a je tam napsáno *Za vlast*. Legionář Řehák, byl o něco mladší, byl patronem místních legionářů. Proslavil se tím, že každý projev, jemu specifickým hlasem zakončil: „*Bud' zdrav ty mrtvý*“.

Setkání s oběma pány mi moc pomohlo poznat další část historie Ondřejova. Věřím, že i čtenáře a spoluobčany tento výlet do historie osloví. Když jsme společně článek ještě upravovali, tak jsem si chvílemi připadala jako při výletu do historie. Jako z nějaké hry o Járovi

Hnízdo

Cimrmanovi nebo možná bych povídání přirovnala k „Záchvatům historie“, kterými trpěl pan Winterberg v románu od Jaroslava Rudiše.

Rozhovor vedla Romana Brilová, v rozhovoru jsou pro autentičnost ponechány slangové výrazy.

¹ Zbouraný dům nad vinárnou.

² Karel Čapek zemřel na neskrutelný smutek ze situace v roce 1938.

³ Nušl byl dědeček Jana Sokola, filozofa a kandidáta na prezidenta v roce 2003

⁴ Místo před zahradou pana Řezby

Legionář

LÁĎA PADEVĚT ve vzpomínkách na mládí

S hlubokým zármutkem oznamujeme všem tetičkám a sousedům obcí baráčníckých, e nás 28. srpna 2022 opustil náš dlouholetý rychtář, soused Ladislav Padevět ve věku 83 let. Poslední rozloučení se konalo 6. září 2022 v Ondřejově.

Členem obce baráčníků v Ondřejově byl od roku 1973, rychtářem se stal v roce 1980.

Byl to zapálený baráčník, který rád organizoval baráčnícké akce.

Čest jeho památce! Chybíš nám tu Ládo! Konšelstvo OB Ondřejov

Prostřednictvím následujícího článku bychom chtěli na Ládu zavzpomínat. Jedná se o moji ročníkovou práci nazvanou „rozhovor s pamětníkem“. Pro rozhovor s pamětníkem jsem si vybrala svého známého Ládu, kterého snad mohu nazvat i svým dobrým přítelem. Protože se u nás na vesnici všichni známe, o jeho rodině jsem slyšela už jako dítě. Ládova dcera Vladka byla na základní škole nejlepší kamarádkou mojí maminky a s jeho vnučaty jsem jezdila v létě na dětské tábory. Blíž jsem se s Ládou seznámila asi před čtyřmi lety, kdy jsem vstoupila do sdružení Baráčníků obce Ondřejov.

Ondřejovské sdružení Baráčníků se skládá, až na některé výjimky ze starších lidí. Nebylo pro mě tedy těžké si pro můj rozhovor někoho vhodného vybrat. Pro Ládu jsem se rozhodla, protože jsem tušila, že tento pohovor nebude jen pouhou povinností, ale také krásným zážitkem a vzpomínkou. Nespletla jsem se a náš rozhovor se nesl ve velmi pohodovém duchu.

U rozhovoru nám chvílemi asistovala Ládova manželka Anežka, která často přispěla cennou připomínkou k hovoru. Většina témat, o kterých jsme se s Ládou bavili, se však stala ještě předtím, než se s Anežkou seznámili a jak ona sama řekla (Anežka je mladší), na tuto dobu si moc nevzpomíná.

Rozhovor jsme začali systematicky od druhé světové války. Láda se narodil v roce 1939 na Neveklovsku. Toto místo se nacházelo na území Výchovného prostoru Waffen-SS Čechy, které vzniklo v roce 1942 a více než tři roky bylo nejdůležitějším a největším cvičištem jednotek SS v celé třetí říši. Cvičiště jednotek SS zabíralo přes 400 km². Území nebylo vybráno náhodou, bylo to součástí plánu poněmčení českých oblastí. Uvádělo se dokonce, že po pěti letech toto území měla armáda opustit a měli sem být dosazeni němečtí sedláci. Vystěhováno bylo kolem 70 vesnic¹.

Ládova rodina nepatřila podle jeho slov k těm rodinám, které měly svolení na území zůstat, aby cvičiště zemědělsky zásobovaly. Spousta domů, které byly opuštěny rodinami, byly využity jako cíle ke střelbě německých vojáků. Láduv dům toto období vydržel a jeho strýc ho potom prodal. Ládovi rodiče se rozvedli a on potom s maminkou bydlel u jejího bratra ve Vlkonicích. Proč se jeho rodiče rozešli, mi nedokázal povědět: „*Jak se našli a proč se rozešli, se přede mnou moc nemluvalo, ale řádk to tam rozvrtali rodičové a maminka se se mnou vrátila zpět do těch Vlkonic a byla tam u bratra.*“

Ládova rodina se poté kvůli výchovnému prostoru přestěhovala do Tatouňovic, kde dostali přidělené místo u paní Procházkové – vdovy, která měla sama pět dětí, se kterými bydleli ve dvou místnostech. Bratr Ládovi maminky byl vystěhován na Měřín.

Zajímavou vzpomínkou bylo vyprávění o Rusech, kteří za druhé světové války chodili po chalupách a vyptávali se na koně. Procházkovi koně neměli, nabízeli jim krávy, ale oni rohatý koně nechtěli, na těch se nedalo jezdit. Sousedi si ale u Procházků ve stodole v těchto okamžicích své koně schovávali, aby na ně Rusové nepřišli, byli schovaní pod slámou a senem a aby neržáli, museli mít plný žlab.

Do obecné školy Láda chodil do Ostředku. Vyprávěl, že se mu moc nechtělo do první třídy. Jeho maminka tehdy nakoupila cukroví a každé dítě dostalo po jednom, aby se jemu ve škole líbilo. On pak každému vyprávěl: „*Za nás, když byl zápis, tak nám paní učitelka dávala bonbony, to dneska nedává...*“ a až od tety se dozvěděl, že to bylo podplacené. Učil se prý dobře. Některá písmena uměl, ještě než šel do samotné školy. Jak sám říkal, šlo mu to docela dobře, a tak si mohl dovolit i sem tam nějakou lumpárnu. Z obecné školy se pak přesunul na „měšťanku“ do Kozmic.

K roku 1946 a k volbám, kdy byli převážně zvoleni komunisté, mi Láda řekl: „*Komunisti byli zvoleni, protože tu slávu slízlí z té války. Tak na našem území vlastně došli až k Plzni Rusové, takže většina lidí měla za osvoboditele Rusy. Až když jsem byl v učení, když jsme dělali elektriku tady u Vimperka, tak tam ta paní, co jsme ji dělali tu instalaci..., tak ta říkala: tady nás osvobozovali Američani. Měli žvýkačky a silonky a tohle všechno... Ono se to mezi lidma vědělo (že Československo osvobodili také Američané), ale do tisku se to nedostalo.*“

Vítězný únor 1948 si Láda pamatuje jen okrajově. Bylo mu devět let: „*To je to, o čem se dneska všude píše. Já jen vim, že byl Gottwald s čibukem na nástěnce ve škole... Nadávali si agrárníci s komunisty. Komunisty nikdy nikdo neměl rád... I když tam bylo to přesvědčení, že nás osvobodili.*“

Bavili jsme se také o kolektivizaci: „*Nahánělo se pak vždycky do JZD. Přijeli do hospody, kam se všichni svolali a nutili tam lidi vstoupit. Většinou to byli ti, co měli hektar nebo dva... Povinně to napřed nebylo. To bylo formou přesvědčování... Pak se musel odvádět kontingent. Muselo se odvádět mlíko, maso, sádlo ze zabitého prasete. Vajíčka, maso hovězí, vepřový, rostliny taky. Obilí.*“ Lidé museli mít povolení, když chtěli zabít prase. Ze zabitého prasete museli lidi odevzdat sedm kilo sádla a kůži. Z prasete se dále odevzdával tzv. krupon. Jednalo se o kůži na zádech prasete, která nebyla opářená. Z této kůže se pak dělaly boty a brašny. Komunisté přesně věděli, kolik zvířat měla každá rodina. Z Německa byly přesné seznamy, kolik kdo čeho doma měl. S těmito seznamy se pokračovalo i po válce. V této

době a hlavně za doby Německa si lidé mezi sebou navzájem nemohli moc věřit. Jeden na druhého pak mohl nahlásit třeba černou zabíjačku a ten dotyčný z toho pak mohl mít nepříjemnosti. Chodily kontroly po domech. Láďovi příbuzní taky takto jednou dělali zabíjačku na černo. Jeho teta měla obrovský pařez, který začali řezat v okamžiku, kdy zabíjeli prase, aby nebylo slyšet, jak při zabíjačce kvičí.

Na „měšťance“ ho zastihla i měnová reforma z roku 1953. Peněz prý bylo leckde dost. Maminka pracovala na poli za stovku denně. Prý to nebylo na žádné vyskakování: „*Motorka „zetka“ v té době stála 40 000 Kčs. Takže moc to nebylo, něco měla našetřeno na vázaném vkladě, aby bylo na horší časy... Do 300 korun to dávali jedna ku pěti a pak to bylo jedna ku padesáti. Policaři to měli jedna ku deseti, aby udrželi pořádek v národě. Když jsme byli u kovářů, kteří měli taky pár polí, ale hlavně se živili kovařinou, tak na záchodě se vytíral zadek dvacetikorunou. I když ten papír nebyl na to moc vhodnej... Lidi nosili ty peníze normálně v taškách, ruksakách, kýblích. A za stokorunu dostat dvě koruny když Partizánky stály deset korun, tehdy... Po měnové reformě byly věci levnější, ale ne jedna ku padesáti. Jedna ku deseti to pak věci byly levnější. Pak Partizánky stály jenom korunu šedesát.*“

O měnové reformě nikdo dopředu nevěděl. Antonín Zápotocký vystoupil den před měnovou reformou 30. května v rozhlase, kde prohlásil, že československá měna je pevná a že se žádná měnová reforma neplánuje. Tento jeho výstup nejspíš umocnil bouřlivé přijetí měnové reformy lidmi, kteří začali skupovat vše, co bylo v jejich dosahu². Tento stav jen Láďa potvrzoval slovy: „Však taky Tonda Zápotockej říkal, žádná měnová reforma nebude a pak druhý den byla.“ Následně se po této větě odkazuje na časopis, který ten týden (v současnosti) četl u doktora, kde Zápotocký byl uvedený jako lhář.

K měnové reformě ještě dodal: „*Tenkrát stála jízdenka do Benešova dvacku, no a pak ti nestačili ani dvě stovky. A na dopisech pak pomalu nebylo místo na adresu. Všude byly známky, od shora dolů, i zezadu, všude známky, aby se to utratilo. Co se smělo ještě nakupovat, bylo točený pivo, tak jsme si koupili tři litry točeného piva... A s babičkou jsme se neopili, ona z toho uvařila, když to bylo tři dny starý, polívku z piva. Jo to byla polívka s mlíkem a pivem, a do toho nadrobenej chleba.*“

Takže to bylo takový hořký a chutnalo to, jak když už to někdo jedl.“ Vojáci, kteří u nich na vesnici hlídali obyvatele, aby se nebouřili, jim dětem z „měšťanky“ dovolili střílet z jejich pušek s ostrými náboji.

Když se během posledního roku (v osmé třídě) na „měšťance“ rozhodovali, kam budou pokračovat dále, bylo jasné, že holky budou chtít zůstat doma, aby pomáhaly svým rodičům, aby oni utáhli tu selskou dřinu, protože rodiče byli o dvacet i třicet let starší než jejich děti. Jenže to se tenkrát nesmělo, aby měli doma pomocníky. Pokud by děvčata zůstala doma, aby pomáhala rodičům, tak ti by pak nešli do JZD. Komunisté nasadili zemědělcům nůž na krk a řekli jim: „Musíte makat!“ A tak se to JZD zakládalo. Jako mzda se tenkrát braly i tři koruny na den (tzv. jednotka). Traktory tenkrát nebyly, ale byly tzv. STS – Strojní traktorové stanice. „*Jedna jednotka STS byla v Kozmicích, my jsme tenkrát měli třídu v hospodě, takže kolem tý hospody, tý třídy, jeden traktor měl baterii, ten se nastartoval a ostatní se tahaly. Všude pak bylo plno toho modrého čoudu. Dělal to takovej ten prd prd zvuk. No tak jsme se neučili a počkali jsme, až takhle nastartovali. No a odjeli někam orat nebo někam. Potom až jsme se mohli učít... Byly traktory Zetory a pak Škodovky, těch ale moc nebylo... Pak se rozorávaly meze.*“

Po chvíli Láďa pokračuje o výběru středních škol: „*Takže z toho vyplývalo, že všichni někam šli. Já, protože jsem se dobře učil, jsem šel na průmyslovku do Prahy – na Příkopy. No a z té jsem po prvním roce utek. Měl jsem dvě čtyřky... Pak jsem šel znova do školy, za ředitelem měšťanky a ten říkal, ať jdu ke Koukolovi, to byl v Benešově nějaký na pracáku, na okrese. Že ten tam má nějaký místa. No tak mi dal nějaký datum a já jsem to propás a tak jsem tam šel až druhý den. A on den předtím tam byl ředitel toho učňáku z Hluboký (kam pak nastoupil). Tak si myslel, že jsem se bál, že jsem pitomej, takže se ptal, jak vyjádříš desetinným zlomkem jednu čtvrtinu ze sta? Tak to byla sranda, tak jsem mu řek – jedna čtvrtina ze sta je dvacet pět kusů, to je jasný. A pak se mě zeptal ještě na asi dvě otázky a pak zjistil, že to asi nebylo tím, že jsem opravdu koukal do kalendáře, jen když jsem potřeboval.*“ Takže byl poslán znovu do prvého na Hlubokou. V Hluboké a u Vimperka dělali na vesnicích, kde ještě nebyla elektrika – Setěchovice,

Libotyně a Bolíkovice. To bylo už takové pohraničí, za kterým pak bylo už střežené pásmo v době Železné opony.

Po vyučení, pak šel do Prahy do Ditrichovy ulice, kde byl Energovod. Kde vyfasovali každý dvě stovky a jeli na Kladno a tam měli nastoupit u jednoho mistra. Tam se pracovalo opravdu tvrdě. Dvě stovky bylo málo. Byli zvyklí, že jim kuchařky na internátě vařili. Během práce si to nějak neuvědomovali, že zde nebudou obslouženi. Takže večer po práci neměli žádnou večeři. Mistr je poslal si něco koupit. Po pár dnech zjistili, že mají málo „*Já snědl tři večeře a tři piva a stálo to dvacet čtyři koruny. No a v pátek jsem potřeboval jet domů a z Benešova jsem neměl šest korun na autobus. Jenže pak jsme dostali dvanáct set, třináct set, to byly tehdy hezký peníze. Tak jsme si říkali – ono to nebude zas tak hrozný.*“

Lidi na vesnicích, kde zaváděli elektřinu, jim byli vděční a říkali: „*Až budeme my tu elektřinu mít, my vyženeme ty panáky.*“ A ono se tak nestalo. Přijeli projektanti z Prahy, našli ve vesnici spoustu závad, které se musely opravit. A tam kde se pekly řízky, tam projektanti skončili a jak Láďa řekl: „*Předežrali nám to trošku.*“ Takže oni pak na ně byli našťvaní. Projektanti na vesnici nemakali a ještě slízli všechnu smetanu.

Mojí poslední otázkou na Láďu bylo, čeho bylo v té době dostatek, a čeho naopak byl nedostatek. Odpovědí bylo, že za komunismu se dělaly slevové akce – „*No, to je jako dneska, škrtnou. Za korunu je to všechno a pak malým písmenem je napsáno, že všechno za korunu není. S velkým humbukem zlevnili lokomotivy. Jinak běžně, sodovka stála dvacetník. Cigarety, partizánky byly za korunu šede, to byly nejběžnější cigarety a takový nejlevnější.*“ Tenkrát se neřešilo, zda je kouření škodlivé nebo ne.

Vyprávění jsme podle mého odhadu ukončili kolem roku 1960. Na tomto místě bych chtěla ocenit Láďovu paměť, i když je možné, že spousta jeho vzpomínek je ovlivněna vyprávěním jeho rodičů. Jeho vyprávění bylo velmi poučné a zajímavé.

Veronika Křeček Tichá

¹ Česká televize. Před 70 lety vznikl benešovský výcvikový prostor SS. 2012. Cit. 2. 5. 2015. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/162376-pred-70-lety-vznikl-benesovsky-vyvcvikovy-prostor-ss/>

² VENCOSKÝ, F., Vzestupy a propady československé koruny: Historie československých měnových poměrů 1918-1992, Praha, 2003. 132s.

Havárie německého bombardéru u Ondřejova 20. května 1943

Na válečné období 1939–45 není lehké vzpomínat, byla to doba nesvobody, bezpráví a teroru. Také vojenská technika, zastoupená zejména svazy bombardérů křížujícími dlouhými kondenzačními čárami naší oblohu, vzbuzovala více obavy než obdiv. Americké svazy přeletěly Ondřejov 24. srpna 1944 při náletu na Pardubice a shazovaly staniolové proužky (k oklamání německých radarů). Znovu se nad regionem objevily při náletu na Plzeň a Most 16. října 1944, kdy ondřejovští četníci našli v lese odhozenou přídatnou nádrž. Nejvíce ale naši oblohu využívalo německé letectvo k výcviku. A ten byl až velice často spojen s leteckými haváriemi.

Znak pilotní školy FFS C 9

Není známý žádný obrázek stroje, který se zřítil u Ondřejova, idylický snímek proto jen ukazuje bombardér Junkers Ju 88A-4 u jednotky Luftwaffe.

„... 12. (pozn. května 1943) bylo nařízeno obecnímu úřadu, že obec musí mít v zásobě 6 rakví. 20. (května) ráno v 7.30 hodin havarovalo těžké letadlo v Pecném přesně na cestě k Voděradům, kde se motory hluboko zavrtaly do země. Bylo to dvoumotorové bombardovací letadlo značky Junkers, vyrobené v Desavě, typu 88 výrobní číslo 36.854. Nad Pecným dva letci vyskočili s padáky, čímž se zachránili, jeden zůstal viset na borovici a pilot a pozorovatel s letounem uhořeli.“ Tak si dramatickou válečnou událost u Ondřejova do soukromých kronikářských poznámek zaznamenal hostinský Václav Bělík (1901–1953) a po válce je zapsal do Pamětní knihy Ondřejova. Bombardér se zřítil do lesa severně od vrcholu Pecného

Vyproštění a odklizení trosk museli zajistit ondřejovští občané. Vzpomene ještě někdo, kdo je autorem těchto fotek a kdo je na nich zachycen?

(545 m.n.m.), do pánve potoka Šmejalka, těsně vpravo od lesní cesty do Zvánovic. Obdélný průsek po havárii je vidět u cesty ještě na leteckých mapových snímcích z 50. let. Podle zápisu z 20. května 1943 do staniční knihy Četnické stanice Ondřejov vyrazila ráno v 7.40 hodin na místo zřícení a výbuchu letadla dvoučlenná hlídka četníků ObWm. Johannes Neubauer a StWm. Josef Eliáš. Místo havárie hlídali celý den a noc, ObWm. Johannes Neubauer se vrátil 21. května ve 4 hodiny ráno, neboť musel k okresnímu soudu do Kostelce nad Černými lesy, StWm. Josef Eliáš se vrátil až odpoledne v 16 hodin. Do staniční knihy zaznamenali: „**Hlášení zn. 753 ... o havárii letadla Ju bylo podáno příslušným úřadům.**“ Mezi tisícovkami archivních spisů Zemského četnického velitelství v Praze se skutečně nachází spis zn. 753/1943, který 20. května 1943 odeslal velitel četnické stanice v Ondřejově ObWm. Johannes Neubauer. Hlášení uvádí, že v 7.35 explodoval asi 1 km severně od Ondřejova v lese vojenský letoun neznámé značky. Na místo ihned dorazila četnická hlídka, lesnický personál a dobrovolní hasiči. Z posádky dva muži zemřeli a dva z letadla vyskočili a byli těžce zraněni. První pomoc zraněným poskytl lékař MUDr. Bumba z Ondřejova a potom byli sanitním vozem odvezeni do nemocnice v Praze. Další vyšetřování převzala komise z pražského letiště. Telefonické oznámení bylo učiněno na „**Flughafenkommando Prag-Ruzin**“, dále Gestapu Kolín, německému četnictvu v Českém Brodě a Okresnímu četnickému velitelství v Českém Brodě, které dále informovalo příslušné okresní úřady. Odtud se zpráva o zřícení letadla dostala mezi mimořádné události v Souhrnné zprávě Okresního úřadu Český Brod o situaci v okrese za květen 1943 z 2. června 1943. Zpráva se zachovala jen v konceptu, ještě před pravidelným odesláním nadřízenému Zemskému četnickému velitelství v Praze. Lokální kronikářské i četnické zprávy souhlasí s údaji německého letectva Luftwaffe.

Podle souhrnného hlášení ztrát školních jednotek (Verlustmeldung) odpovídá havárie u Ondřejova zřícení dvoumotorového bombardéru Junkers Ju 88A-4 výrobního čísla (Werknummer, WNr.) 1007. Tabulkový záznam doslova jmenuje lokalitu „*bei Ondřejow*“, příčinou zřícení byl požár motoru „*Absturzinfolge Motorbrand*“. Bombardér náležel pilotní škole Flugzeugführerschule C 9.

Ve zříceném bombardéru zahynul pilotní žák Fw. Andreas Barth (*?, Schwabmünchen) a mechanik Fw. Anton Muck (*24. 10. 1916, Patzin, západočeská obec Pačín u Teplé). Ostatky obou letců byly po vyproštění z trosk letadla převezeny k pohřbu do domovské obce Schwabmünchen resp. Pačina. Výskokem na padáku se zachránil pilotní instruktor Lt. Mathias Giglberger a radiista OFw. Alfred Rieger. V pramenech německého letectva se znovu objevuje jen letec Lt. Mathias Giglberger (7. 10. 1916, Tüßling), na podzim 1944 byl veden jako stíhací pilot ve stavu 11./Jagdgeschwader 2 a 21. října 1944 sestřelil americký stíhací Thunderbolt. O dva měsíce později 23. prosince 1944 byl sám v souboji s Američany sestřelen a jeho FW 190A-9 WNr. 205 038 se zřítil poblíž dálnice u Siegburgu. Dnes je pohřben na Kriegsgräberstätte Köln-Wahnheide.

Jan Vladař

Na flanderských polích vlčí máky vlají

Den válečných veteránů, totiž 11. listopad, se ve světě slaví už od konce první světové války coby vyjádření úcty k válečným veteránům a dalším bojovníkům za svobodu. Symbolem tohoto svátku se staly květy vlčího máku, které údajně pokrývaly hroby vojáků padlých na západní frontě. Přestože se tento den slaví oficiálně v České republice již od roku 2004, do našeho povědomí zatím příliš nepronikl... a tak jsme se rozhodly to změnit.

Přiznáme se ale, že naše pohnutky byly částečně i jiného rázu. Každý den jsme z oken školy sledovaly děti hrající si v prostorách pomníku na náměstí a mrzelo nás, že tato pamětihodnost slouží spíše jako dětské hřiště než cokoliv jiného. Debatou ve třídách jsme ale zjistily, že speciálně menší děti často vůbec netuší, o jaké místo se jedná a co je jejich oblíbená prolézačka vlastně zač. Možná kdyby věděly, snad kdyby je s pomníkem něco spojovalo... Nebudeme to protahovat, protože výsledek už vlastně zná-

te. Celé zábradlí kolem pomníku zdobily vlčí máky. Téměř každý žák školy vyrobil svůj vlastní květ a vlastnoručně ho na mříž upevnil. Výrobu provázelo samozřejmě povídání o historii pomníku jako takového, i o tradici dne válečných veteránů včetně jeho světoznámého symbolu. O pomoc při vyhledávání informací ohledně jmen uvedených na deskách pomníku jsme požádaly obecní úřad i vytipované sousedy a známé a na základě jejich zpráv dali žáci šesté třídy dohromady krátké medailonky několika osob.

A protože reakce mnohých z vás byly více než pozitivní, máme pro vás na závěr nabídku: Možná, že i vy byste se rádi podělili o fotografie, vyprávění nebo rodinné historky, které se vztahují k některému ze jmen uvedených na pomníku. Budeme za ně rádi! Posílat nám je můžete na hana.schwarzova@zsondrejov.cz nebo na marie.foltankova@zsondrejov.cz. 11. listopadu 2023 totiž naše vlčí máky znovu vykvetou!

*Za ZŠ bratří Fričů Ondřejov
Hana Schwarzová a Marie Foltánková*

ŠKOLNÍ KNIHOVNA

TO, CO NAŠÍ ŠKOLE ZOUFALE CHYBÍ, JSOU PROSTORY. TÍSNÍME A MAČKÁME SE VŠUDE: VE TŘÍDÁCH, NA CHODBÁCH, V KABINETECH...

Učí se všude, kde je to jen trochu možné. Mnoho hodin se proto odehrává ve školní jídelně a některé i v prostorách bývalé půdy, ze které byla před pár lety vybudována školní knihovna. Zatímco všechny třídy i jídelna prošly a procházejí postupnou renovací, knihovna stále zůstávala takovou naší „školní popelkou“.

Před prázdninami jsme se ve Spolku Škamna dohodli, že tu „popelku“ alespoň trochu zkrášlíme.

Během podzimu jsme nechali položit nový koberec, nakoupili drobný nábytek a dekorace. I když se zdánlivě jedná o „kosmetické“ úpravy, pro žáky, kteří sem pravidelně přichází na výuku jazyků, je to velmi příjemná změna.

Nová podoba knihovny s gaučem, sedacími vaky, polštářky a dekami snad přiláká k posezení nad oblíbenou knihou i další žáky mladé čtenáře.

*Za Spolek Škamna Ondřejov,
Marie Foltánková a Hana Schwarzová*

Mateřská škola Ondřejov ve Vřesníku aneb jak to bylo na svatého Martina

Bylo 4. 11. 2022 a v naší mateřské škole opět zavládl čilý ruch. Kufry, batohy, nezapomenout vzít s sebou bačkory, kluci z obce odvézt kurfy... uť. Nakonec se všechno povedlo a my sedíme společně s 25 dětmi v autobuse a jedeme směr Humpolec. Děti natěšené, svírají si své batůžky a čekají, až dorazíme do Vřesníka u Humpolce. Vřesník je vesnička, která je blízko Kletečné, kde se tradičně pořádá Tábor Slunečnice, Sluníčko a Slunce. A kde dávají do slova a do písmene lišky dobrou noc. A v noci vyjít vlci na měsíc.

Dovedete si představit ten pocit? Kdy už několik dní připravujete program, výtvarné potřeby, tašky s oblečením, dokumenty a vyjždíte se svěřenými dětmi na 7 dní do samoty? Není to procházka růžovou zahradou. Ale když se přípravy povedou, povede se i celá škola v přírodě. Škola v přírodě, to jsou dny plné dětského švitoření a jejich energie, dny plné výletů a společných her.

Na školu v přírodě jezdíme sedm let. A musím říct, že nás to pořád baví. Za tu dobu jsme již vychytaly možné nedostatky, jsme sehrané a užíváme si s dětmi i kolegyněmi přírodu. Letošní téma bylo *Martin na bílém koni*. Každý den jsme s dětmi k tématu vyráběly, malovaly, zpívaly. Děti byly letos neskutečně šikovné, takřka vůbec

se jim nestýskalo a neplakaly. Jely opravdu ty děti, které měly ze školy v přírodě veliký zážitek.

Můj osobní největší zážitek byl, když mě jeden klouček každý večer zval na pozorování měsíce, který byl skoro v úplňku. Sedli jsme si na lavičku a on mi vždycky na mé konstatování: „Ten měsíc krásně svítí“, řekl: „No, jo...“. Pořád někde hledal příšeru. A byla s ním ohromná legrace během celého dne.

Kuchařky ve Vřesníku vaří výborně. Dokonce se podávala i kach-

na à la husa. Počasí bylo moc pěkné, i když babí léto skončilo. Kromě dalších aktivit jezdily děti na koníkovi, hrály fotbal, hrály si v herně, kde se jim moc líbilo, a každé ráno dostaly pozdrav od skřítky Vřesníka. Výlet do kláštera v Želivě byl nádherný. Po kláštere nás provedla průvodkyně. Děti viděly zajímavé sály kláštera, Rajskou zahradu, obrazy a nádherně zdobené stropy, viděly oltář a lože pro mnichy. Především pak kluky zaujaly prsteny, které průvodkyně dětem dala jako pozornost za naši návštěvu. Což bylo úsměvné.

Lampionový průvod Vřesníkem dodal škole v přírodě zvláštní kouzlo. Především výrokem jednoho kloučka, kdy na děti volal: „*Budte potichu, ať nás neslyší příšera...!*“ A skutečně, děti byly potichu, neboť příšera nás nenašla.

Nejkrásnější pocit máme, když všechno proběhne v pořádku, přijedeme domů a vidíme, jak se rodiče těší na své děti, jak je s láskou objímají u autobusu a jak se děti těší na rodiče. To jsou

nejkrásnější chvíle. Věříme, že za rok zase do Vřesníka pojedeme, abychom pozdravili babušku Jagušku, koníky, skřítky Vřesníky a ten kouzelný měsíc, co nám ve tmě tak nádherně svítil. Máme zamluvený další termín, tentokrát na jaře 2023.

Děkuji rodičům, že jsme mohly s dětmi být, bez jejich zájmu bychom na školu v přírodě nejely.

Na závěr bych chtěla poděkovat Daniele Petrové a Zdeňce Šafrové za jejich obětavost a programovou přípravu na školu v přírodě a za jejich neúnavné nasazení. A také děkuji všem ostatním kolegyním, které nám pomáhaly s přípravou na odjezd.

Přeji všem šťastné vánoční svátky a hodně energie do nového roku. Děkuji všem svým kolegyním za to, že je mám. Velmi si vážím jejich práce. A děkuji všem, kteří nás podporují a drží nám palce.

*Za Mateřskou školu Ondřejov
Mgr. Romana Brilová, ředitelka*

MŠ Zvánovice získala grant na projekt „KOUZELNÁ ZAHŘÁDKA PLNÁ CHUTÍ“

Máme velkou radost, že Mateřská škola Zvánovice, příspěvková organizace, získala grant na projekt Kouzelná zahrádka plná chutí, díky kterému může zasadit na zahradě MŠ nové ovocné stromky, keře a rostlinky, které děti společně s dalšími pomocníky a dobrovolníky postupně zasazují, zalévají, opečovávají a sklízí jejich plody.

Tento projekt vznikl díky podpoře z grantového programu Zelené oázy, který vyhláší Nadace Partnerství a společnost MOL Česká republika. Kouzelná zahrádka plná chutí je projekt pro společné sázení, sklízění ovoce, poznávání nových chutí, starání se o živou přírodu v zahradě, její ochranu a její poznávání společnou prací a hrou. Nově zasazené stromy a keře poskytnou dětem zázemí pro společné setkávání, tvoření, hraní, odpočinek, relaxaci a vzdělávání v prostředí zahrady. Děti mohou objevovat zákonitosti přírody a její kouzla od zasazení semínka až po ochutnávání jejich plodů. Vítejme všechny, kteří chtějí pomoci při realizaci tohoto projektu. Těšíme se a děkujeme za společnou práci, nápady a podporu.

*Za Mateřskou školu Zvánovice Jana Vrtišková
@NadacePartnerství @molcesko*

Vánoční obloha bude patřit Marsu

TAKÉ HLEDÁTE NA ŠTĚDRÝ DEN PRVNÍ HVĚZDU? LETOS PATRNĚ JAKO PRVNÍ „SVĚTÉLKO“ NA OBLOZE SPATŘÍTE JASNOU PLANETU. PODLE VAŠEHO VÝHLEDU TO BUDE BUĎTO NEJVĚTŠÍ PLANETA SLUNEČNÍ SOUSTAVY JUPITER NEBO PŘIBLIŽNĚ STEJNĚ JASNÝ A VELMI NÁPADNĚ ORANŽOVÝ MARS.

*Jak bude vypadat zákryt Marsu Měsícem 8. prosince 2022.
Autor: Stellarium/Jan Veselý.
Pavel Suchan*

Jsou totiž na večerní obloze hned po Měsíci nejjasnější. Zatímco na Jupiter už jsme si v posledních týdnech zvykli, Mars se do své maximální jasnosti dostává až před Vánoci. Mars je Zemi nejpodobnější planetou Sluneční soustavy. Rozdílností ale samozřejmě najdeme dost. Tak například zatímco na Zemi nastane 21. prosince ve 22:48 SEČ zimní slunovrat, na Marsu 26. prosince nastane jarní rovnodennost.

V PROSINCI NASTÁVÁ OPOZICE MARSU SE SLUNCEM

Opozice znamená, že Mars je na obloze přesně naproti Slunci. V prostoru je naopak Mars na stejné straně od Slunce jako Země, a tudíž je k Zemi nejbližší. Ono „nejbližší“ ale pokaždé znamená jinou vzdálenost, neboť planety se na svých eliptických drahách sejdou pokaždé v jiném místě. K nejtěsnějším přiblížením dochází koncem srpna – to jsme mnozí zažili například v roce

2003, kdy Mars od Země dělila vzdálenost pouhých 56 milionů kilometrů. V roce 2022 je Mars k Zemi nejbližší 1. prosince ve 3 hodiny středoevropského času, a to ve vzdálenosti 81,5 milionu kilometrů. To sice není úplně blízko, ale přesto nyní uvidíme v dalekohledu na Marsu více detailů než obvykle – zřetelné polární čepičky a tmavé útvary na oranžovém kotoučku planety, který v letošním maximu dosáhne úhlového průměru 17". Budeme-li se dívat očima, uvidíme nápadně oranžovou planetu na první pohled připomínající mimořádně jasnou hvězdu dosahující jasnosti -1,9 mag.

Opozice nastává 8. prosince a při ní si Mars připravil vzácné nebeské divadlo. Dojde totiž k zákrytu Marsu Měsícem v úplňku. Zákryt bude u nás vidět nad obzorem v celém průběhu. Jasnost Měsíce i Marsu bude dostatečná k tomu, abychom úkaz viděli prostým okem. V dalekohledu bude pohled na zákryt Marsu Měsícem ještě úžasnější, stačí použít třeba aspoň triedr. Vzhledem k úhlovému rozměru planety bude vstup za Měsíc trvat okolo půl minuty. Za okrajem měsíčního kotouče Mars zcela zmizí v 6:04 SEČ, zpoza Měsíce se Mars začne znovu vynořovat v 6:58 SEČ. Tyto údaje platí pro průsečík 15. poledníku a 50. rovnoběžky, v jiných místech se čas bude lišit o minuty. Tak si přejme jasnou oblohu.

Před 190 lety se narodila Eleonora Gayerová, letos jsme si připomněli i 110 let od jejího úmrtí

Eleonora Ehrenbergová, také Eleonora Gayerová z Ehrenbergů, německy Eleonora Gayer Freiin von Ehrenberg byla operní pěvkyně, koloraturní sopranistka, která působila v Německu, od roku 1861 v Praze a od roku 1864 v českém divadle.

Při premiéře Smetanovy Prodané nevěsty roku 1866 zpívala roli Mařenky. Narodila se 1. listopadu 1832 v Modré Hůrce (u Českých Budějovic) a zemřela 30. srpna 1912 v Ondřejově. Na ondřejovském hřbitově její hrob najdeme, jak místní dobře vědí, u zdi přímo naproti vchodu. A proč si ji připomínáme zrovna na ondřejovské hvězdárně? Pro její zásadní

vliv na vznik observatoře. Operní pěvkyně Národního divadla a houslista Josef Jan Frič se znali a díky přimluvě Eleonory tou dobou žijící v Ondřejově obec Ondřejov prodala nejen houslistovi, ale také továrníkovi Fričovi pozemek na vrchu Manda a mohla se zde začít budovat hvězdárna. Vděčíme za to hudbě...

*Hrob Eleonory Gayerové na ondřejovském hřbitově.
Foto Pavel Suchan.*

První zkouška planetární obrany se povedla také díky vědcům z ondřejovské hvězdárny

27. září 2022 v 1:14 ráno středoevropského letního času americká sonda Double Asteroid Redirection Test (DART) uskutečnila první úspěšný test planetární obrany v historii lidstva a narazila do asteroidu Dimorphos (řecky „dvě podoby“), který jako měsíc obíhá větší asteroid Didymos (řecky „dvojče“). Přenos hybnosti impaktem je jeden z možných mechanismů planetární obrany. V rámci mezinárodní strategie sonda DART předvedla schopnost automatického navedení k cílovému asteroidu a ovlivnění jeho dráhy kolizí. DART byl doprovázen malou italskou sondou LICIACube, která tuto kolizi sledovala zpovzdálí.

Cílem mise DART byl dvojitý asteroid složený z většího asteroidu Didymos (průměr 780 m), kolem kterého obíhá menší asteroid Dimorphos (průměr 160 m). DART dopadl na Dimorphos rychlostí 6,15 km/s a pohybová energie předaná touto kosmickou sondou změnila dobu oběhu Dimorphosu kolem většího asteroidu Didymos. Dráha obou asteroidů kolem Slunce nebyla ovlivněna, a tudíž byl tento test pro Zemi bezpečný. Impuls udělený Dimorphosu sondou DART při nárazu, posílený zpětným výtryskem materiálu Dimorphosu z kráteru vytvořeného dopadem sondy DART, způsobil zkrácení oběžné doby Dimorphosu kolem Didymosu o 32 minut. Na tomto určení se podíleli i vědci z Oddělení meziplanetární hmoty Astronomického ústavu AV ČR.

Evropská kosmická agentura ESA již připravuje doprovodnou sondu Hera, která přiletí k binárnímu asteroidu Didymos v roce 2027. Sonda Hera se na místo kolize pomalu přiblíží a podrobně prozkoumá oba asteroidy – změří jejich hmotnost, velikost, složení, vnitřní strukturu a s vysokým rozlišením zmapuje následky dopadu sondy DART na asteroid Dimorphos. Hera také ponese malou sondu Milani, která bude vybavena finsko-českou hyperspektrální kamerou ASPECT mapující mineralogické složení obou asteroidů. V brněnské firmě SAB Aerospace se již připravuje kabeláž pro sondu Hera.

Obě mise testují nové kosmické technologie a poskytují data k zpřesnění našich modelů a předpovědí možné budoucí hrozby v podobě nebezpečného asteroidu křížujícího dráhu Země. DART je misí NASA.

ALE ZPÁTKY DO ONDŘEJOVA, KDE PŘÍBĚH V ROCE 2003 ZAČÍNÁ

Blízkozemní asteroid, který následně dostal katalogové číslo 65803 a jméno Didymos,

Poslední (celý) snímek povrchu Dimorphosu před nárazem sondy. Zdroj: NASA.

objevili američtí astronomové z observatoře Kitt Peak v Arizoně 11. dubna 1996. Jeho binární charakter (přítomnost měsíce Dimorphos) odhalil česko-americký tým vedený Dr. Petrem Pravcem z ondřejovské observatoře pomocí fotometrických a radarových měření během těsného přiblížení asteroidu k Zemi v listopadu 2003. O několik let později byl Dimorphos vybrán jako cíl mise NASA s názvem Double Asteroid Redirection Test (DART).

Ondřejovští astronomové Petr Pravec a Petr Scheirich jsou členy mezinárodního výzkumného týmu mise DART. Vedli observační tým, který během let 2015 až 2021 získal pomocí 11 velkých pozemských dalekohledů, s průměry hlavního zr-

cadla 3 až 10 metrů, přesná fotometrická měření soustavy Didymos-Dimorphos. Ze získaných dat zkonstruovali orbitální model této soustavy a předpověděli relativní pozici Dimorphosu vůči Didymosu v okamžiku impaktu sondy DART. Tyto výsledky byly klíčové pro plánování mise. Přesná znalost vzájemné pozice těchto dvou těles tvořících soustavu Didymos umožnila navedení sondy DART na optimální trajektorii, která vedla k maximálnímu měřitelnému účinku jeho impaktu. Ondřejovští astronomové se takto významným způsobem účastní této pozoruhodné technologické kosmické mise, která přispěje ke zlepšení obrany Země před nebezpečím srážek s asteroidy v budoucnosti.

Pavel Suchan

Do SKC za zdravím i za kamarády

Co funguje v boji proti nemocem i špatné náladě? Co pomůže dětem i dospělým najít si nové kamarády a přátele? Společné aktivity! Těch nabízí SKC už šestnáct let pro všechny věkové kategorie stále více.

„Jsme rádi, že se nám podařilo přečkat skoro dvouleté období lockdownů a omezení v souvislosti s COVID-19, kdy byla podobná zařízení dlouhodobě uzavřena. Vydržela nám přízeň lektorů i klientů i podpora obce Ondřejov. Je dobře, že se obec stará o kulturní a sportovní aktivity občanů i jejich dětí, děkujeme za to a doufáme, že společně zvládneme i další měsíce a roky vzájemné spolupráce,“ neztrácí optimismus Hynek Kašpar, manažer SKC.

Jsou však dvě oblasti, které ho přece jen trochu trápí. Zájem lektorů o to vést kroužky umělecké, sportovní či hudební je bohužel malý, i když mezi obyvateli je značný zájem o další kurzy a kapacita sálů v SKC to umožňuje. Chcete rozjet nějakou aktivitu v SKC? Stačí se nám ozvat na skcvondrejove@seznam.cz, poradíme, pomůžeme, podpoříme vás. A dalším tématem, v němž tým SKC přivítá podporu veřejnosti, je udržení pořádku. „Rozumíme tomu, že při sportovním zapálení zejména děti nevěnují pozornost úklidu a vrácení pomůcek na místo. Prosíme všechny uživatele SKC, aby po sobě uklízeli a na nepořádek nás upozorňovali, abychom mohli sjednat zavčas nápravu. Myslete prosím na to, že v SKC fungujeme jako jedna rodina, používáme společné prostory, chodbu, kde se přezouváme, toalety, sdílíme náradí a pomůcky a co někdo zničí, to pak chybí všem. Zejména nám vadí záměrné ničení věcí, k němuž bohužel občas také dojde. Věříme, že si i děti uvědomí CO POŠKODÍTE, TO VÁM BUDE CHYBĚT A OPRAVA STOJÍ PENÍZE. Dě-

kujeme všem, kteří k SKC přistupují jako v dobrém slova smyslu druhému domovu, kde rádi tráví volný čas a který si chtějí udržet a zvelebovat,“ doplňuje Hynek Kašpar.

CO NOVÉHO V SKC?

Maraton, výtvarné umění i taneční

Od října v pondělí od 16.30 běží **Kroužek současného výtvarného umění** pro děti od šesti do dvanácti let. Poskytuje prostor pro tvoření, experimentování a zdokonalování tvůrčích dovedností. Děti se seznamují se základy malby, procvičují si kresebné dovednosti, malují akvarelem, temperou, akrylem, experimentují s technikami jako je vosková batika, malba sluncem. Poznávají, jak funguje linoryt, monotyp, otisky rostlin, frotáž, zhotovují jednoduché výrobky a prostorové techniky. Všechny dílny jsou vedeny hravou a inspirativní formou tak, aby v dětech podnítily jejich přirozený zájem o umění. Formou pohádek a příběhů jsou děti seznámeny i se současnými výtvarnými umělci a základním historickým vývojem v dějinách umění. Výtvarné dílny vede zkušená lektorka Mgr. Jiřina Bělohradská, která se dlouhodobě věnuje výtvarné tvorbě a výtvarným kurzům pro rodiče s dětmi v Galerii hlavního města Prahy. Bližší informace o dílnách na jirina.belohradska@me.com nebo tel: 777 942 275.

„V nabídce SKC máme celou řadu tanečních kurzů. V pondělí a v pátek balet pro malé děti, ve středu rokenrol a v pátek HIP hop pro starší děti, skvěle se nám rozjely mažoretky pravidelně v sobotu po poledni. Jsme přesvědčeni, že se v SKC

mohou uchytit kurzy klasických tanečních, proto jsme rádi, že jsme našli prostor pro kurzy Michaely Priknerové a Lukáše Hojdana,” uvádí novinku v SKC Hynek Kašpar, (který je i autorem fotografie mladých tanečníků pod vedením Michaely Priknerové). Od února pro kurzy **Předtaneční** budou vyhrazeny čtvrteční podvečery. Cena je 1 700 za 9 lekcí a Věneček. Co máte pořídit dětem na oblečení? Chlapci mají mít oblek a děvčata sukně, halenky, šaty, overaly, společenské kalhoty a boty na alespoň minimálním podpatku. A co se naučí? Standardní tance (WALTZ, TANGO, VALČÍK, FOXTROT), latinskoamerické tance (CHACHA, RUMBA, JIVE), karibské tance (SALSA/BACHATA) a polku i country. Více na www.tanecnikurzybenesov.cz.

Pravidelnou akcí na závěr roku v SKC je **Rybova mše vánoční**. Loni a předloni se kvůli lockdownům konat nemohla, nahradíme si to letos v sobotu **17. prosince v 19.00**. „Vstupné je dobrovolné a výtěžek putuje na podporu Dětského Centra Chocerady, jehož ředitelem je MUDr. Pavel Biskup, člověk se srdcem na pravém místě,” říká Štěpán Vydrař, organizátor koncertu.

A tradiční akcí na úvod nového roku se v SKC stává **maraton**, tentokrát bude v sobotu **7. ledna od 15 do 18 hodin** v tělocvičně. První polovina s lektorkou Alenou Kmentovou bude ve znamení tance, od 16.30 čeká zájemce jóga na zpevnění centra těla i na protažení s Ditou. Vše je vhodné pro mírně pokročilé sportovně založené jedince všech věkových kategorií. Cena za celý maraton je 350 Kč, jeden blok stojí 200 Kč. Přihlášky či žádost o více informací posílejte na skcvondrejove@seznam.cz.

Hynek Kašpar: „Věříme, že do nového roku vstoupíte s odhodláním být aktivní, třeba i díky akcím a kroužkům SKC v Ondřejově. Děkuji kolektivu lektorů za spolupráci a i jejich jménem přeji vám všem zdraví a hodně radosti v rodině i mezi blízkými. Děláme vše pro to, aby tomu nabídkou programu významně pomohlo i SKC.“

Dita Fuchsová a Hynek Kašpar

ZKRÁCENÁ PRAVIDLA PRO ZVEŘEJŇOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. ÚNORA 2023

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com.

Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelně OÚ.

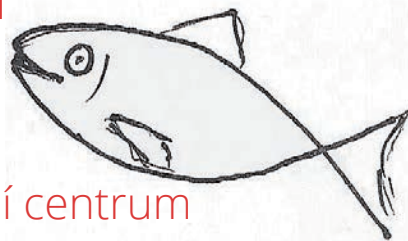
Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu .doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech .jpg, .tiff, případně .pdf. Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

OZVĚNY, časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic. **Vydavatel:** Obec Ondřejov, IČ: 00240567, adresa: Choceradská 62, 251 65 Ondřejov. Vychází čtvrtletně, je distribuován do schránek Českou poštou, číslo registrace: MK ČR E12695, elektronická podoba www.obecondrejov.cz. **Redakční rada:** šéfredaktorka Mgr. Romana Brilová, redakční rada MgA. Kamila Motková, Ph.D., Hynek Kašpar. **Kontakt:** ozvenyondrejov@gmail.com. **Grafická úprava:** Studio Franklin, Nám. Míru 9/820, Praha 2, tel.: 222 510 268. **Tisk:** Label, Kutná Hora.

**PŘIJĎTE SE ZPĚVÁKY A MUZIKANTY
Z ONDŘEJOVA, MNICHOVIC,
ŘÍČAN A OKOLÍ SPOLEČNĚ
OSLAVIT PŘEDVÁNOČNÍ
A VÁNOČNÍ ČAS!**

Budeme společně zpívat a hrát koledy a poslechnete si Rybovu mši vánoční*

17.12. 19:15

koncert Ondřejov – Sportovně kulturní centrum

24.12. 24:00

mše Mnichovice – kostel Narození P. Marie

26.12. 10:00

mše Hrusice – kostel sv. Václava

26.12. 17:00

koncert Kostelec nad Černými lesy - zámek

8.1. 2023 17:00

koncert Říčany – kostel sv. Petra a Pavla

*ZMĚNY VYHRAZENY

BUDEME RESPEKTOVAT AKTUÁLNÍ NAŘÍZENÍ A OPATŘENÍ.
NEJNOVĚJŠÍ INFORMACE NALEZNETE NA:
WWW.RYBOVKY.CZ

**CHCETE SE K NÁM PŘIPOJIT?
NAPIŠTE NA VYDRAR@RAZDVA.CZ!**